

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnih prejemih:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Čredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan svester izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 24—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Čredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 33.

Useučiliško vprašanje.

Dunaj, 2. februarja.

Med člani avstrijske delegacije se, kakor zatrjujejo današnji dunajski listi, za gotovo pričakuje, da bo tekom prihodnjega tedna vprašanje italijanske fakultete definitivno v ugodnem smislu rešeno. V torek se vrši seja Šusteršičevega »Slovenskega kluba«, iz vrst katerega se še danes slišijo obstrukcijske grožnje. »N. Fr. Presse« zatrjuje, da bo navzlic tem vestem klerikalni klub sklenil tako taktiko, ki bo omogočila, da se v proračunskem odseku, ki ima 7. febr. svojo sejo, nemoteno nadaljuje in konča debata o italijanski fakulteti.

Kakor znano je skupni jugoslovanski visokošolski odsek ravno pred tednom odklonil kompromisne predloge vlade, ki je ponujala Jugoslovanom problematične slovenske docenture v Zagrebu ter jim mesto reciprocitete hrvaške univerze hotelo ustanoviti izpitno komisijo v Zadru — zato pa naj bi bili Jugoslovani opustili svoj odpor proti italijanski fakulteti na Dunaju.

Kakor rečeno so Jugoslovani to vladno ponudbo soglasno odklonili — kako malo soglasja pa je sicer med njimi, kaže dejstvo, da se je glede nadaljnjega taktičnega postopanja izrečno izločila kompetenca skupnega odseka ter prepuстила nadaljnja taktika vsakemu klubu posebej. S tem sklepom je skupni visokošolski odsek toliko kakor razbit, saj je njegova kompet. zožena le za določanje visokošolskega programa. Le kaka sprememba v tem jugoslovanskem programu bi se morala še izvršiti v skupni seji zastopnikov obeh jugoslovanskih klubov. To za enkrat ni pričakovati in tudi ni želiti. Naše visokošolske zahteve kakor so formulirane in znova potrjene v zadnji seji visokošolskega odseka so trezno premišljene, njih realizaciji se ne stavijo nikake notranje, nepremagljive zapreke, one so program, ki more in mora ostati, z eno edino izjemo morda, nespremenjen dokler ne bo izveden.

Pot do slovenske univerze vodi čez Prago (in — če že hočete — tudi čez Krakov), na teh univerzah je torej treba doseči provizorij t. j. omogočiti treba, da se v Pragi in v Krakovu morejo habilitirati slovenski docenti na podlagi slovenskih habilitacijskih spisov in s slovenskim predavateljskim jezikom.

Ti docenti morajo imeti zagotovljeno bodočnost na slovenskem vseučilišču; treba torej, da se vlada zaveže v primernem času skrbeti za materialne predpogoje za slovensko univerzo ter ustanovitev tudi na ta ali oni način zagurati. Če slovenska, programatična izjava vlade pred zbornico bi za silo zadostila tej drugi zahtevi.

Interes ne le avstrijskih Hrvatov, temveč eminenten razlog jugoslovanske kulturne vzajemnosti nujno zahteva reciprociteto zagrebške univerze. Te reciprocitete nikakor ne morejo nadomestiti olajšani naknadni izpiti ali pa tudi notifikacija par na zagrebški univerzi absolviranih izpitolov. Treba je, da bodi zagrebško vseučilišče našim avstrijskim bistvu enako veljavno. Ta zahteva je tudi za nas in naše lastno vseučiliško vprašanje velikanskega praktičnega pomena. V istem hipu nanurč, ko ima Zagreb reciprociteto je naša ljubljanska visoka šola, vsled omogočene ožje vezi z zagrebško, ter ne najmanj vsled prepotrebne znanstvene konkurence dvignjena iz samotnosti v živahen znanstveni promet, ki jo trajno obvaruje nazadovanja in one usode malih vseučilišč, v kateri vidijo mnogi slovenski inteligenti veliko zlo za bodočo slovensko univerzo.

Ziviljenski narodni interesi končno določajo naše stališče napram italijanski visoki šoli v Trstu ali v Primorju sploh. Danes je to stališče povsem utemeljeno in pravo — vendar se razlikuje ta programatična točka od zgoraj omenjenih treh v tem, da je bolj narodno-politično taktičnega pomena, ter vsled tega bolj podvržena spremembi naziranja.

Kakor sami zahtevamo, da se nam pripozna upravičenost zgoraj naštetih kulturnih zahtev, tako tudi mi priznavamo drugim avstrijskim narodom popolno pravo do lastnih univerz. Bilo je tedaj popolnoma naravno, da so Jugoslovani že lani odklonili vsak junktim med slovensko in italijansko zahtevo: izrekli so, da zasledujejo svoje vseučiliške težnje popolnoma samostojno in neodvisno od drugih narodov, to je: naše lastne vseučiliške zahteve principijalno ne smejo ovirati ali preprečiti zahtev drugih narodov v kolikor te ne nasprotujejo našemu vseučiliškemu programu. Seveda tudi italijanskih ne.

Principijalno torej stališče Jugoslovancev napram italijanski fakulteti predlogi ne more biti odklanjajoče, dokler ne nasprotuje našemu visokošolskemu programu, t. j. dokler

gre le zato, dati Italijanom fakulteto na Dunaju ali v kakem drugem mestu, ki ne leži v Primorju.

Da je odpor Jugoslovancev proti italijanski fakulteti predlogi v proračunskem odseku poleti prikipel do hrupne obstrukcije, je bilo le vprašanje taktike proti tedanji vladi in proti načinu, kako se je od te vlade in njene večine izrabljala kulturna zahteva v politične svrhe: italijanska fakulteta je bila — takrat na eni strani obljubljeno plačilo za italijanske glasove, na drugi strani pa se je celo vprašanje razvilo v objekt parlamentarne takozv. kraftprobe. Boj za in proti fakulteti je bil boj za in proti vladi resp. tedanji večini. In opozicija »Slovenske Enote«, ki je stala tedaj popolnoma pod vodstvom dr. Šusteršičeve taktike, je šla v svojem domnevanju še dalje: z italijansko fakulteto je upala strnoglaviti tudi vladu, resp. dr. Šusteršič je hotel doseči tudi eventualni uspeh: razpust državnega zbora. Tudi v tem slučaju se je obstrukcija pokazala kot dvorez — zgrešila je oba namena, v vrstah opozicije pa je v svojem poteku izzvala upravičene dvome o nje praktičnosti ter uspešnosti: v trenutku, ko je vlada poslala državni zbor domov, so češke stranke razven agrarcev in radikalcev že bile nasprotnice obstrukcijske taktike dr. Šusteršiča in člani »Zvez« so v spoznanju, da to pot ne bo uspešna — že prav neradi sledili svojim klerikalnim tovarišem — sledili pa so jim pač pod vplivom slovenske javnosti, ki le pregestokrat odobrava radikalna sredstva, ne da bi razmišljala o njih smotrenosti. —

Ko je sedaj vprašanje italijanske fakultete postalo zopet aktualno, je vprašanje taktike, katero zavzamejo Jugoslovani na dnevnem redu.

Ze poleti se je pokazala obstrukcija, kot nezadostno sredstvo, ki ni moglo doseči svojega namena, škodovalo pa je v svojih posledicah onim samim, ki so je uporabljali. Tedanja slovenska enotna opozicija je razdvojena, eden za drugim izmed bivših intranzigentov je zapustil svoje opozicijske okope — in ne poslednji med njimi podaje dr. Šusteršič baronu Bienerthu svojo »prosto roko«. Da v proračunskem odseku samem, kjer je lani dr. Korošec bojevitost premetal stole, je letos sam že glasoval za vladu in z njim vred tudi zastopnik »Zvez« južnih Slovanov. Čehi so danes absolutni nasprotniki obstrukcije, na njih pomoč ni računati, v »Zvez« južnih Slovanov se upravičeno

dvomi nad uspešnostjo tega najskrajnejšega parlamentarnega sredstva, ki danes niti pravega cilja nima, kamor bi naj zadelo — saj po najobčajnejših parlamentarnih usancah se proti vladi, napram kateri je proglašena politika »proste roke« ne izvaja obstrukcijske posledice.

Dr. Šusteršič prav dobro ve, da sta mu v proračunskem odseku na razpolago le 2 glasova (kajti češki agrarci mu svoja dva mandata, ki so jih poleti slov. klerikalcem prepustili zopet odtegnili), dobro ve, da se z 2 glasovoma obstrukcija ne dela — toda iz njegovega kluba prihajajo one vesti, ki vedo povedati o neugasnem bojevitnem razpoloženju.

Slovenska javnost mora ohraniti svoje spoštovanje pred radikalnimi junaki, baronu Bienerthu pa se z grožnjami še marsikatera obljuba — za »lastne namene« izpreša, kajti akoravno se mu ni bati v proračunskem odseku poloma, bi mu bilo zavlačevanje vendarle skrajno neljubo.

Ta spretna igra dr. Šusteršiča, ki bo v torek doigrana, kaže, zakaj so klerikalci pravzaprav razdrli enotno taktiko jugoslovanskega visokošolskega odseka . . .

Slovenske vseučiliške zahteve so presvete in prevzvišene, da bi jim smeli škodovati z strastnim nasprotstvom proti enakim zahtevam drugih narodov. Naloga slovenske delegacije bi bila, da Italijane sedaj v ugodnem trenutku s primerno formulo naveže na jugoslovanski vseučiliški program ter si zaglura italijanske simpatije za naša stremeljenja.

Simpatije ostalih narodov rodijo najlažje njih uspešno pomoč. Jugoslovanska delegacija napravi velik pogrešek, ako se spusti še v nadaljna kompromisna pogajanja ter napravlja od uspeha teh pogajanj odvisno svoje stališče napram italijanski fakulteti. Mi kompromisov v svojem vseučiliškem vprašanju ne prenesemo več: one štiri od visokošolskega kluba formulirane točke morajo tvoriti naš vseučiliški minimalni program.

Nekaj statistike avstrijskih srednjih šol.

V zadnji številki naredbenega lista naučnega ministrstva je objavljen izkaz o številu javnih učencev, ozir. učenk avstrijskih srednjih šol ob začetku tekočega šolskega leta 1910/11. Iz tega pregleda hočemo po-

sneti najprej splošne podatke. Vseh gimnazij (humanističnih, realnih, reformnih itd.) je 296, med temi je 215 višjih in 47 osemrazrednih realnih gimnazij. Po učnem jeziku je 130 nemških, 58 čeških, 70 poljskih, 7 italijanskih, 8 rusinskih, 6 srbohrvaških, 16 dvojezičnih (med temi 4 na Kranjskem in 6 v Bukovini) in 1 (reci: eden) slovenski zavod (t. j. zasebna gimnazija v St. Vidu nad Ljubljano). — Vseh realk pa je 147 (130 velikih in 17 malih); med temi jih je 80 nemških, 44 čeških, 14 poljskih, 6 italijanskih, 2 srbohrvaških in 1 dvojezična (v Idriji). — Potemtakem je razmerje števil gimnazij proti realkam 296 : 147, ali izmed srednjih šol je ok. 67 % gimnazij, 33 % pa realk.

Število učencev znaša po posameznih deželah:

	na gimnazijah	na realkah
Nižja Avstrija	12611	9333
Gornja Avstrija	2240	876
Salcburško	554	340
Štajersko	3154	1821
Koroško	1037	433
Kranjsko	2343	788
Primorsko	3100	2061
Tirol in Predarl.	3910	981

na čeških gimn. na čeških r.

Češko 10746 10637

na nemških gimn. na nem. r.

» 7487 5238

na čeških gimn. na čeških r.

Moravsko 4980 4738

na nemških gimn. na nemških r.

Moravsko 3430 4038

na gimnazijah na realkah

Šlezija 2303 1495

Galicija 35639 4052

Bukovina 5748 753

Dalmacija 1370 688

— Vseh gimnazijcev je 100.652 (med temi 2856 učenek), realcev pa 48.922;

skupno število vseh srednješolcev 149.574 v razmerju ok. 67 % gimnazijcev in 33 % realcev. Število zavodov in število učencev je med seboj v istem razmerju 67 : 33.

Primerjajmo s temi končnimi števili podatke za lansko šolsko leto 1909/10 in za eno desetletje nazaj (za l. 1899/1900). Lani je bilo 95.319 gimnazijcev in 48.067 realcev, l. 1899/1900 67.394 gimnazijcev in 32.745 realcev. Torej je narastlo skupno število gimnazijcev od lani do letos za okroglih 5000, realcev za 1300; v enem desetletju pa je gimnazijcev več za 33.000, realcev pa za 17.000. — Iz teh primerkov vidimo, kako obiskovanost oboje vrste zavodov rapidno raste; in samo od sebe se vrvira vprašanje, ali je to naraščanje zdrav pojav socialnega in kulturne-

kartuzijanskem samostanu ob Bistri.

Od ponedeljka pa do četrta sta potovala Ivan in lovec Juri izpod Javornika do samostana. Ivan ni hotel, da bi ga videli ljudje in izpraševali o njegovih doživljajih. Ni se hotel ustavljati po vaseh, ki so prijazno vabile utrujenega potnika k odpočitku; le če sta prišla do kakega samotnega selišča, sta se odpočila od naporenega pota in se pokrepčala z mlekom. Vasi pa sta se ogibala v velikih ovinkih. Sram je bilo Ivana te svoje slabosti, da ni hotel stopiti med ljudi, težila pa ga je misel, da mu boro ljudje raz obraz razorana njegova čustva. Več kot enkrat, če sta se bila z Jurjem zopet ognila skupni hiši, je sklenil sam pri sebi, da se pri prihodnji vasi ne ogne več zvedavi pogledom in radovednim vprašanjem. Ko pa sta se približala zopet kakemu večjemu selišču, ga je obšla vedno iznova malodušnost in skrajne nevede je krenil v velikem loku v stran. Tudi njegovega spremljevalca se je polastila s časom malodušnost. Ugibal je o Ivanovem čudnem vedenju in ker si ni vedel prav tolažiti njegove potrebnosti, je upadlo tudi njemu sree. Zdelo se mu je, da teži Ivanovo vest nekaj, za kar je zaslužil kazni in sklepal je iz njegovih prijaznih vdičkov, da se boji povračila za svoj greh.

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

VIII.

V hosti pod Križno goro je bilo vse tiho in mirno. Tenkega, prozornega dima, ki se je dvigal sicer nad visoke vrhove smrek, ni bilo več videti, utihnulo je petje širočke in težke klade so ležale razmetane pred razdrapanimi kopicami. Stari ogljar Tomaž k je bil na Steberški graščini za težkimi hrastovimi vrati, obdolžen, da je pomagal delati krivico gospodu Elahu s strani kmetov. Stokrat težja obdolžitev pa je visela še nad njegovo glavo.

Po stezi, ki je vodila mimo Križne jame proti ogljarjevemu domu, je prihajal župnik Jovo iz Cerknice. Kakih deset korakov za njim je sopihal cerkovnik s težko, šest palec globoko podolgasto lenco, polno žilavne kapljice, obešeno na dolgem jermenu preko ramen. Globoka torba se je bočila ob njegovem pasu, napolnjena z jestvinami in iz prostornega plenelega cekarja je gledal konec orehovega štrklja. Težko je sopihal cerkovnik pod svojim bremenom, župnik

Jovo pa se ni zmenil za njega. Oprt na grčavo palico je krepko rcal svojo pot ne oziraje se ne na desno, ne na levo in okroglo lice se mu je smejal zadovoljnosti.

Tam se je svetila ogljarjeva kočica izza redkega grmičevja. Župnik Jovo se je ustavil in počakal cerkovnika.

»Tu smo« si je oddahnil Sveti Jovo in si otrl z rokavom pot raz čelo. »Pripravi tamle na oni skali za južino«, se je obrnil do cerkovnika, jaz sam stopim v bajto, da poiščem sledove Tomažkovega »čarovništva«.

»Zgodilo se bo, gospod, kakor ste zapovedali« je svečano odgovoril cerkovnik in se priklonil, kakor se je sicer priklanjil pred oltarjem.

»In zapomni si«, je nadaljeval župnik, »če bi me dolgo ne bilo, smeš priti kakih deset korakov do kočice, pa ne delj. In potem me pokličiš. Šele, ko bi ti ne odgovoril, smeš stopiti na prag. Ne daj se premagati izkušnja-vi, utegnili bi biti v pogubo, tvoji duši«.

»Vem, prečastiti gospod«, je odvrnil cerkovnik in se zopet globoko priklonil. Župnik Jovo pa je stopal s počasnimi, umerjenimi koraki proti kočici. Tedaj se ni niti poznalo, da ima eno novo krajšo, ker se je trudil, da da kolikor možno važnosti svoji osebi. Počasi je stopal Sveti Jovo proti kočici in mrmrljal polglasno neko latinsko molitev. Nekoliko strah ga je

bilo vendar izpeljati svoj naklep, polhepnost pa mu ni dala več miru. Bliže in bliže je prihajal župnik Jovo ogljarjevi kočici; zdaj se je obrnil nazaj k cerkovniku, ki je klečal na poti in si neprestano trkal na prsi, zraven pa majal z zgornjim telesom zdaj na desno, zdaj na levo stran.

»Se pozabil bo, kar sem mu naročil« se je ozlovoljil župnik Jovo, potem pa se sam pokleknil na ploščnat kamen. »Ne gre drugače, saj hočejo sami, da se jim nasuje peska v oči« je godrnjal in se začel priklanjati. Nekaj časa je klečal tako Sveti Jovo, potem pa je vstal in z umerjenimi koraki prestopil prag, ter izginil v temni izbi. Zdaj, ko je vedel, da ga cerkovnik več ne vidi, se mu ni zdelo več potrebno, da bi se delal pobožnega. Hitro je premeril s pogledom ves prostor in stopil potem k ognjišču.

»Tretji kamen na desni strani« je mrmral polglasno in oči so se mu zasvetile. Sklonil se je k tlom in odvalil velik kamen. Iz votline pa, ki se je odprla pod kamnom, je izvil majhen lonček, do vrha napolnjen z drobnim peskom. Smejal se mu je po vsem licu, ko ga je ogledoval od vseh strani. Poveznil ga je na ognjišče in s tresočo roko zbral pesek. Kovan denar različne velikosti se je zasvetil med kamenčki in odbral ga je, ter zložil skupaj na majhen kup.

»Dobro si hranil« se je zamrmal sirovo in pospravil denar v majhno

torbico, ki jo je izvil izpod ohlapne srajce in na kateri je bila vpletena s krvavordečo nitjo velika morska noga, znamenje, ki obvaruje s svojo čudotvorno močjo človeka more in urokov. Tako se je družila v Svetem Jovu vera s hinavstvom in habjo vero. Povezal je torbico v veliko ruto in jo sranil potem zopet za srajco.

»Gospod Jovo, gospod župnik!« je zakričal v tem hipu cerkovnik pred kočico, »fiat voluntas tua!«

»Gospod Jovo, gospod župnik!« je zaklical cerkovnik v drugo.

»Ze pridem!« se je odzval župnik in stopil na prag.

Cerkovnik pa je klečal zunaj na kamnu, kjer je bil prej pokleknil sv. Jovo, in hitel se je trkat na prsi, zraven pa v enomer ponavljal: »Libera nos a malo!«

»Sem že opravil!« je rekel sveti Jovo. »Ali je pripravljena južina?«

Cerkovnik je vstal, otepel si je prah raz kolena, vzravnal se je in potem zopet priklonil, ter smajal z zgornjim telesom enkrat na desno, enkrat na levo.

»Vse je pripravljeno, gospod župnik, kakor ste naročili.« In šla sta južinat.

Zopet je bil četrtek, tretji, odkar se je vrnilo posvetovanje petrov v

ga razvoja ali ne. Na tem mestu se ne utegnemo pečati s tem velevažnim vprašanjem. Zanimivo je dejstvo, da se normalno razmerje obiskovanosti gimnazij in realk (67 : 33) v posameznih deželah jako izpreminja. Ogledamo si najprej naše najbolj kulturne kronovine: Češko, Moravsko in Slezijsko. Na Češkem je razmerje število med češkimi gimnazijami in realci približno 50 : 50, na Moravskem 51 : 49, v Slezijski 60 : 40, na Nižje Avstrijskem 56 : 44. Poglejmo zdaj manj kulturne dežele! V Galiciji je od sto srednješolcev 89 gimnazijcev in 11 realcev, v Bukovini 88 gimn. in 12 realcev. Kako pa je v naših pokrajinah? Dokaj ugodno je na Primorskem 60 : 40; na Štajerskem 63 : 37, na Koroškem 71 : 29, na Kranjskem pa je 2343 gimnazijcev in 788 realcev, torej je odstotno razmerje 74 : 26 ali okroglo tri četrtine vseh krajskih srednješolcev je na gimnazijah in ena četrtina na realkah. Torej smo tudi v tem pogledu daleč zaostali za Čehi.

Kar se tiče posebe Kranjske, navaja statistika, da je v deželi 7 gimnazij, izmed katerih vzdržuje eno (šentviško) škof, vse druge pa država; realki pa sta dve in sicer državni. Obiskovanost gimnazij je bila začetkom šolskega leta takale: Ljubljana I. drž. gimn. 675, II. drž. gimn. 474, nemška (7 razr.) 149, Kranj 327, Novo mesto 281, Kočevje 171, Sentvid (6 razr.) 266, vseh skupaj 2343 gimnazijcev. Izmed 788 realcev jih je v Ljubljani 553, v Idriji 235. — Lani je bilo na Kranjskem vseh gimnazijcev 2026, realcev 789; torej se je število prvih pomnožilo za 317, drugih (realcev) pa padlo za 11. Kako je bilo pred desetimi leti? Takrat so bile v deželi 3 višje gimnazije in 2 nižje (Ljubljana in Kočevje), število učencev je znašalo 1787. Realke je bila samo ena s 448 dijakov. Tako se je v enem desetletju dvignilo število gimnazijcev za 556, realcev za 340; torej je realski naraščaj razmerno ugodnejši kakor gimnazijski, kar se smatra lahko za dobro znamenje socialnega pokreta.

Končno bi se dotaknili še enega vprašanja, ki je v naši deželi skoro da neupostevano. Kako je pri nas z osemrazredno realno gimnazijo? V vseh drugih kronovinah se preosnovljuje humanistične gimnazije v realne gimnazije, t. j. v zavode, v katerih se ne poučuje grščina, pač pa mesto nje kak modernimi jeziki kot obvezni. In prav iz omenjenega ministrskega poročila povzemamo, da je letos 35 takih zavodov v pretvarjanju, namreč 31 gimnazij, 3 realke in celo 1 ženska gimnazija (v Pragi). Tako se v naši sosesčini preosnovljuje gimnazija v Beljaku, II. drž. gimnazija v Gradcu; dalje ima na gimnazijah v Trstu, Celovcu in Gorici paralelne razrede realne gimnazije. Pri nas na Kranjskem pa vse počiva in se nikdo ne zgađa za osnovev takega zavoda, ki bi v marsičem odgovarjal našim kulturnim potrebam. Pomislimo, da je v Ljubljani 1298. oz. če pristevamo še Št. Vid 1564 gimnazijcev, ki se morajo skoro vsi učiti grščine. Ali še ni potrebno, da se osnuje v Ljubljani nova realna gimnazija? Naj bi vzeli naši merodajni krogi, bodisi politiki, bodisi korporacije to vprašanje v pretres! Občinstvo jim bo gotovo hvaležno.

— st —

Politična kronika.

Vesti o predčasnem razpustu poslanske zbornice so nerazsodene, tako izjavlja dunajski dopisnik »Slova Polseka«. Merodajni poljski politiki so imeli z odločilnimi faktorji razgovor in ti so izjavili, da razmere v parlamentu niso take, da bi bil potreben razpust parlamenta. Vesti o razpustu poslanske zbornice so baje delo onih strank in frakcij, katerim ne ugađa poslednja rekonstrukcija kabineta.

Dunajski župan dr. Neumayer je izdal uradno izjavo proti Slovonom, posebno proti Čehom. Ta klerikalni župan je omenjal, da je popolnoma opravičeno, če so na Dunaju in v drugih mestih z nemško večino Čehi zapisovali kot občane z nemškim občevelnim jezikom. Dr. Neumayer hoče sploh uničiti češke manjšine na Nižjem Avstrijskem in hvali Nemce, ki so pri ljudskem štetju goljufali in ponemčevali. Kaj poredi k temu zavrežnik dunajskih klerikalcev dr. Korošec?

Dijaška stavka na galiških visokih šolah je prešla v drug stadij. V Krakovu je zborovalo večeraj nad 600 naprednih dijakov, ki so sprejeli resolucijo v kateri zahtevajo, da se izloči teološka fakulteta od vseučilišča in pozivljajo akademski senat, da naj odstopi. Za disciplinirane dijake zbira njih kolegi fond. Akademski senat čaka odločitve ministrstva, večina se je izrekla za to, da se na novo inškrbira, in da se pri novih inškrpcijah veliko število dijakov ne sprejme. — V Lvovu so sklenili dijaki, da prenehajo s štrajkom, ker so zahteve

svojih krakovskih kolegov že dovolj podkrepili. Pri demonstracijah na cesti je prišlo večkrat do konfliktov s policijo. — Nemško dijaštvo na Dunaju je sklenilo, da ne priredi stavke, češ da je to afero drugače presoditi, kakor Wahrmundovo afero. — V Pragi se je vršil večeraj manifestacijski shod. Sestavil se je komite, ki naj skrbi za to, da se v doglednem času vzporedi splošen štrajk na vseh avstrijskih vseučiliščih kot demonstracija proti klerikalnim intencijam poklerikaliti vsa vseučilišča.

V bosanskem saboru so se v sobotni seji odigrali burni prizori, ker so Srbi hoteli s silo preprečiti sejo. Ko je dal predsednik dr. Šavfet beg Bašagić glasovati o zaključnih paragrafi predloge o poštni branilnici, so se vrgli Srbi na predsedniško estrado. Sejo so prekinili. Ko se je seja zopet začela, so mogli dokončati tretje branje. Srbi niso bili navzoči.

Odkar je prišlo do postopinskega sestanka cesarja Nikolaja in cesarja Viljema, pišejo francoski in nekateri angleški listi, da je francosko-rusko-angleški sporazum oslabilen in da je postala francosko-ruska zveza brezpomembna. Govor grofa Aehrenthala v delegacijah je okrepil ta vtisk v Franciji. »Temps« pravijo točasno z »Eclair« in »Echem de Paris«: »Trojzveza in rusko-francoska zveza nimata več prejšnjega pomena. Francosko-nemški dogovor o Maroku iz l. 1909 eksistuje tako, kakor bi ne eksistoval. Dajejo novod za prijateljsko zagotavljanje, nikdar pa za enrgično postopanje. Leži v arhivu in nima pomena za življenje.« — Konservativni poslanec Delahaye izjavlja, da bo interpelliral vlado o odnosa k ruskih čet z zahodne meje in o opustitvi trdnjav na Poljskem. Poslanec je rekel nekakšno poročevalcu, da mu je vojni minister, s katerim je govoril, izjavil: »Da Rusi resnično tako postopajo, tedi svobodni so, kakor smo tudi mi.« Te besede vojnega ministra so napravile na Delahaya vtisk, da je izključeno, da bi francoska in ruska armada kdaj skupno postopali.

Na Portugalskem so iznutili sodišča 55 samovoljno od vlade zaprtih premožnih Portugalcev. Vlada jih je dala zapreti, da si napolni s kavciami blagajne. Sodišča pa so jih iznutila brez kavci. V arzenalu v Lisbonu je prišlo v ponedeljek zopet do demonstracij proti vladi. Nad 20 oseb je bilo aretiranih. Notranji politični položaj je obupen, ker država nima denarja in si tudi ne more razpisati davkov. — V smolin obletnice po umorjenem kralju Carlosu so hvali v več cerkvah maše za dušnice. V Lisbonu je bilo pri tej priliki vse mirno, v Coimbru je prišlo do demonstracij.

Na Japonskem so ustanovili društvo »Prijatelji Azije«, ki ima namen, vzbuhati narodno zavest med azijskimi narodnostmi, da pripravijo krvavi preobrat, ko bo prišlo do vojne med azijskimi narodi in Evropejci, in zajamci zmago Azije nad Evropo.

Štajersko.

Iz dež. šolskega sveta. Dež. šolski svet je dovolil razširjenje dvo-razrednice v Šmartnem na Poh. v trirazrednico. — Začelo se upokojujete učitelji Marija Škerbine v Št. Jurin ob Taboru in Olga Bradaska v Makolah.

V Zgornji Bistrici nad Slov. Bistrico so našli 257 Nemcev in 310 Slovencev. V čisto slovenskem kraju! Štelo se je očitno po tem, kdo je štajercijanec in kdo naroden. Ali ni nikogar, da bi malo potrkal števenemu komisariju po prstih?

Železnica iz Ormoža na Hrvaško. Iz Ormoža nam poročajo, da je dala železniško ministrstvo premožnokopni družbi v Dolnjem Ladanju pri Vini dovoljenje za tehnično predelavo železnice iz Ormoža čez Dravo proti Dolnjemu Ladanju.

Drobne novice. Murski »Sokol« v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 12. svečana ob 8. zvečer v Kinkovevi dvorani plesni venček. Vstop imajo samo vabljeni. — Umrla je v Celju gospica Emilija Higersperger, hčerka majorja vdove Higersperger, stara 31 let. — Argetinskega mesa dobe začetkom februarja v Gradcu zopet 10 tisoč kg. — Dostopne so opekla 5letna delavska hčerka Katica Tekauc v Gaberju. Deklica je bila sama doma in je iz radovednosti pogledala v velik lonec vrele vode na ognjišču; pri tem ga je prevrnila in krop je opekla po celem telesu. Prihodnji dan je v bolnišnici umrla. — Zgorela je hiša posestnika Berghansa v rogaški okolici. Vnela so se drva na ognjišču, potem saje v dimniku in slednji strela. To se je zgodilo ponoči. Ko so domači ogenj opazili, so si še komaj rešili golo živ-

ljanje in goreče hišo. — Tatvine in goljufije v Mariboru: Ovdali so šeparja Lešnika iz Sv. Miklavža zaradi krive tehtnice. — Zaprl so Tauerjevega hlapca Sirci-ča iz Poličke vasi, ker je pokradel mnogo blaga svojemu gospodarju. — Zgorela je dne 29. januarja Jurcova vinčarija pri Št. Vidu. Smisel, da je zažgal vinčarijo, ki bi imel prihodnjo soboto oditi. — Za poštarja v Rog. Slatini je imenovan poštni pristav Franc Mitterhammer iz Gradca. — Domači ples se vrši v soboto, dne 4. febr. v gostilni »pri mestu Gradcu« v Celju.

Iz Maribora. Dne 21. januarja se je poročila gospica Marica Korivčeva z gospodom Rihardom Pihernikom, poštnim uradnikom v Rogentnu. Častitamo novoporočenima, grofej Mariji pa še se zahvalimo posebej za njeno požrtvovalnost v prid naši žolaski družbi, kajti ravno ona je pripomogla, da se je uspel C. M. nabiralnik v Medenovi gostilni do tiste višine in da je dobila gostilna popolnoma slov. lice.

Iz Gradlje pri Lučanih nam pišejo: Tu imamo na hišah in po drevju oh vseh potih nabite letake, katere je izdal »Domoljub« zaradi »glavne posojilnice« v Ljubljani. Na krajini slovensko-nemški meji se torej naši klerikaleci ne sramujejo blatiti slovenskega naroda. S takim postopanjem se povrh tega ne škodi samo »liberalnim« posojilnicam na deželi temveč vsem slovenskim posojilnicam, tudi takim, ki jih imajo klerikaleci v rokah. Dobiček od tega imajo samo nemški zavodi. Značilno je, da so nabili klerikaleci te letake tudi po Lučanih — in Nemeji jih mirno trpijo, češar drugače nikoli ne store. Vedo torej, da je klerikalna hujskarija samo njim v prid. Cela gonja gre seveda proti slovenski posojilnici pri Sv. Duhu na Ostrm vrhu, ki je veličnena pri celjski Zdrudni Zvezi in prevažna gospodarska postojanka Slovencev tu ob meji. Tako delajo klerikalne propalce iz Maribora za nas obmejne Slovence!

Iz Lintomera. Letošnje »nradno« ljudsko štetje je imelo pri nas sledeči rezultat: 552 Slovencev, 610 Nemcev in 136 drugih narodnosti. Čudili smo se, kako je to število sploh moglo, ko se še je našlo pred 10 leti pri nas več Slovencev kot Nemcev, a pri zračnem ljudskem štetju letos na čez 900 Slovencev, 300 renegatov in 10 Nemcev! Te velikanske razlike nismo mogli poimenovali! No, zasledili smo še pravočrpano, da je iskati vzroke pri našem živnem komisariju in državnoupravniskem funkcionarju Kollerju. Noverjetno je, kako skrajno predržno je postal ta človek kot »neristranski« števni komisar. Njegov nemški šovinizem ga je zaneljal, da se je posluževal celo goljufije, samo da rehabilitira vsaj malo nclad naše nemško nacijskonalne klike, ki je hudo trpel pri zadnjih občinskih volitvah. — Za sedaj opozorjamo občani na sledeče štiri službe: 1. Nemški tržan Julij Strasser je navedel za svojo družino slovensčino kot občevelni jezik, a komisar Koller vpisal je kar na svojo pest nemščino! 2. Tukajšnji učitelj gosnod Krul navedel je zveš in svojo družino izrecno slovensčino kot občevelni jezik, a Koller je vpisal nemščino! 3. Jožef Murata spleh ni bil vršalen po občevelnem jeziku, temveč je vpisal Koller kar samovoljno nemščino! 4. Gospodu Koklu, ki je navedel slovensčino kot občevelni jezik, je zahrnul gosnod komisar kar v obraz: »Tutzt weiss ich erst, dass Sie ein Windischer sind! Podajamo danes samo ta gola fakta brez komentarja, da vidi slovenska javnost, kako se vrši v obmejnih krajih ljudsko štetje. Z-htevamo, da se že končano ljudsko štetje razveljavi in uvede popolnoma novo po nepristranskem uradniku e. kr. okrajnega glavarstva in to od hiše do hiše in ne kakor sedaj z izsiljevanjem na rogovžu. Prosimo za intervencijo vse slovenske poslance in za ponatis tega članka vse slovensko časopisje.

Iz vranskega okraja. Namesto na dopustu se nahajajoče učiteljice A. Skerhine je nastavljena v Št. Jurju ob Taboru smelntka gđ. Levstik. Ker ni dobili v Št. Jurju drugega primernejšega stanovanja, usmilil se je mlade učiteljice odklikovani župnik Zdolšek ter ji dal meblovano soho v — kaplaniji na razpolago. Mogoče župnika za ta blagi čin zopet odklikujejo.

Za gornjeradgonski okrajni zastop so razpisane nove volitve. Ker je sedaj Gornja Radgona povzdignjena v trg in bo volila 8 zastopnikov, navzlic temu, da plača le neznamen del okrajnih doklad, bo šla trda pri volitvah. Mnogo je k temu pripomogel tudi dosedanj slovenski okrajni zastop sam.

V Janževem vrhu pri Selcih so našli pri zadnjem ljudskem štetju 75 Nemcev, letos jih je komaj 7, pa še ti niso pristni.

V Studenem tik Poljčan je do 15. marca razpisano učno mesto. Za možko učno moč prosto stanovanje v novi šoli. Okoliščine zelo ugodne. Pošta, malo učencev, železnica prav

blizu, krasne ceste. Trg ima divno logo tik Dravinje ob vznožju Boča. Eventualna pojasnila daje tamošnji nadučitelj I. Kokl.

Mariborska C. M. moška podružnica je odposlala preteklega meseca v Ljubljano sledeče prispevke: Narodni davek 20 K; članarina 100 K; nabiralniki v Narodnem domu 22 K, v Medenovi gostilni 8 K in v »Čitalnici« v Studencih 2 K; skupaj 152 K. Nabiralnik v Medenovi gostilni je dosegel 400 K in je dobil od C. M. D. drugo diplomu, ki se izroči dne 8. t. m. ob osmih zvečer. Vabimo torej vse tukajšnje dobrotnike C. M. D. na prijateljski sestanki ob določenem času v omenjeni gostilni.

Koroško.

Rabelj na Koroškem. Kakor povsod v uradih na Slovenskem, tako se deli tudi delavcem v rudokopih krivica v naši ljubi Avstriji. Rabelj je n. pr. cesarski rudokop, kjer delajo v pretežni večini Slovenci. Vsaj tu bi človek mislil, da je vodstvo tega rudokopa vsem enako pravično, pa najsibodo že te ali one narodnosti. A kdor je tega mnenja, se jako vara. Nemcem se podeljujejo boljše in manj nevarna mesta, s katerimi je združena tudi boljša plača, Slovence se pa potisne kot manj vredne državljanje v ozadje, če ravno so bolj zmogni ali imajo vsaj iste sposobnosti za dotično delo, kakor Nemec. Tako se je zgodilo tudi letos, da so bili pazniki (Vorhauer) Nemci potisnjeni v višji plačilni razred, akoravno imajo nekateri komaj enoletno službeno dobo: Slovenci pa, ki službujejo po 10 in 12 let in ki opravljajo ista dela in imajo isto odgovornost, so pa ostali v stari plačilni stopnji. Človeku se nehote vsiljuje vprašanje: pravica kje si? in najbolj zabiti človek mora izprevideti, da se nam Slovencev godi povsod velikanska krivica. Smo pač sužnji in nikogar ni, da bi se za nas zavzel. In tako smo primorani počasi umirati in se udati tej krivični usodi. Sramotno je, da mora moč v 25. letu svoje starosti žrtvovati nemškemu molohu najboljše svoje moči za plačo mesečnih 45 kron, od katerih ne more živeti in ne umreti. Za danes naj to zadostuje, prihodnje bomo pa objavili vse take krivične slučaje javnosti, morda pride vendar le rešitelj tudi za nas in reši nas prezgodnjega umiranja. Pri tem pa kličemo krivičnikom: pravica kje si? kajti tudi naše potrpežljivosti zna biti enkrat konec.

Nesreča na Osojskem jezeru. V nedeljo zvečer okrog 6. ure so slišali ljudje na bregu Osojskega jezera obupno vpitje na pomoč, ki je prihajalo za par trenutkov, potem pa se je oglasilo iznova, toda mnogo tišje; in zopet je prenehalo klicanje, slišalo pa se je, kako je klicalo in jokalo neko dekle. Kakor se je pozneje dognalo, je bil šel cerkovnik v Osojah, Klabač, na jezero s svojo hčerko in je imel seboj tudi sanke. Za kakih 100 korakov je prišel v stran od poti, kjer je led trden in izginil pod ledom, med tem, ko se je zamotala 11-letna deklica s svojim krilem na sanke, ki se niso potopile ter ušla grozeči smrti. Pol ure so potrebovali ljudje, da so rešili dekle. Na sankah sedeč je molela samo glavo iz jezera in mlo se je storilo vsem, ki so tudi samo od daleč slišali njeno obupno vpitje na pomoč. Našel pa se je mož čigar srčenosti in neustrašenosti ni mogoče po zasluženju pohvaliti. Dvakrat je poskusil rešiti dekle, prvič se je sam udril in se je le s težavo rešil iz jezera, drugič pa se je dal privezati na vrv in po trebnhu se plazeč po jezernu, je prišel do dekleta, ter jo rešil, dasiravno je pokal led okrog njega in grozil, da se udre.

Nesreča. Med lomenjem kamnija za regulacijo Zile, je padel v Kočah neki delavec pod težko obložen voz. Kolo mu je šlo čez prsi in mu strlo rebra. Razven tega mu je bila zlomljena tudi roka in noga. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnišnico.

Zopet nesreča na ledu. Na Vrbskem jezeru sta utonila dne 1. februarja dva 14letna dečka iz celovške okolice. Obe trupli so potegnili iz jezera.

Smrt vsled notranjih poškodb. V Borovljah je padel pred tednom 21/2letni sin puškaria Oraša s štola. Otroka so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je podlegel težkim notranjim poškodbam.

Primorsko.

Goriška deželna blaznca in slovensčina. Goriški deželni odbor je uveljavil novo deželno blaznico tako, da kaže na zunaj in znotraj povsem laško lice. Vsi napisi so samo laški po vseh stavbah, knjige, zapiski, tiskovine, vse je samo laško, kakor da bi stala ta blaznca kje doli ob vznožju Abrnc. Slovensčino so popolnoma prezrli. To je žalitev dvetretjinske slovenske večine v goriški deželi. Tako se ni že dolgo časa zaničevalo in

preziralo goriških Slovencev, kakor pri novi deželni blaznici. Slovenska deželna odbornika sta Berbuč in Gregorčič. Ker je poslednji drž. poslanec, opravlja odborniški posel dr. Hinko Štepančič. Ta dva moža, velika slovenska rodoljuba, nista odprla ust proti takemu škandalu, ampak lepo sta molčala, ker tako ukazuje zveza Gregorčiča s Pajerjem. Deželni glavar je pregnal slovensčino z več mest v deželnem zboru, sedaj pa je bil postal že tako nesramen, da je ukazal pri novi deželni blaznici slovensčino popolnoma prezreti, ker ni v deželni hiši prav nobenega odpora proti njegovemu početju nasproti slovenskemu jeziku. Za službo najeto osebo je po večini laško, ki ne zna slovensčine. Tako bo nova goriška deželna blaznica skozi in skozi laški zavod, od katerega bodo imeli dobiček tudi le Lah, kajti Slovincu ne bodo dali nobenega zaslужka pri tem deželnem zavodu, odsljed kakor ga niso dali doslej. Pa ni treba dolžiti samo Lahe, da tako delajo v deželni hiši, ampak glavni krivci na vsem tem so slovenski klerikalni generali, pred vsem Gregorčič, ki ne zinejo niti besede proti taki lumpariji! Tako ščiti slovenstvo na Goriškem »Vseslovenska ljudska Stranka«!

Tržaška trgovska in obrtna zbornica. Zopet izvoljeni predsednik Ivan Anton di Demetrio in podpredsednik Edmund Richetti pl. Teralba sta na svojih mestih za leto 1911 dobila potrjenje trgovskega ministristva.

Sankcijoniran sklep deželnega zbora. Cesar je potrdil sklep tržaškega deželnega zbora, da bodi osebna dohodnina prosta vseh doklad, izvirajočih iz deželnih zakonov.

Hišna preiskava. V Pulju je izvršila policija dne 1. februarja hišno preiskavo v domovanju društva »Pietas Julia«. Preiskava je bila baže brezuspešna. Dosedaj se še ne ve za vzrok te preiskave.

Poskusen samomor. Dne 1. februarja po polnoči, je izpil pismonoša Karel Olipič, star 43 let v Trstu v ulici Sv. Mavricija št. 2 nekaj pepelkovega hipermanganata. Prepeljal so ga z rešilnim vozom v bolnišnico. Vzrok: rodbinske razmere.

Roparski napad. Šivilja Antonijeta Kariž, stanujoča v Trstu v ulici Donata št. 13, je nesla v botek zvečer hlače k nekemu odjemalcu v ulico Sv. Klare. Ko je prišla v to ulico, sta jo ustavila dva lopova, eden jo je prijel za prsi, drugi pa jo je tiščal k zidu, ter ji hotel iztrgati hlače. Deklica je obupno kričala in zbralo se je kmalu od vseh strani mnogo občinstva, napadalca pa sta pobegnila.

Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Črnovo.

vabi na

SHOD

ki ga priredi za člane in somišljenike v nedeljo, 5. t. m. ob 10. uri dopoldne v gostilni pri »Frühlichu«, Trnovski pristan št. 4.

Poročajo govorniki o gospodarskem in političnem položaju.

Somišljeniki krakovsko-trnovskega okraja pridite vsi na shod, da izveste resnico.

Dnevne vesti.

+ Dr. Šusteršič dovoli vse! Vojna uprava zahteva ogromne milijone za armado in za mornarico. Ko je vlada s temi zahtevami stopila na dan, so se prestrašili celo njeni najzvestejši pristaji. Najboljši vladni možje so nevoljni in pravijo, da so zahteve vojne uprave pretirane in neupravičene. Taki ljudje, ki hodijo za vlado čez drn in strn, bivši ministri in dvorni svetniki pravijo, da davkoplačevalci teh bremen ne prenesejo. Taki ljudje, ki bi dali glavo za vlado, se križajo zaradi teh zahtev in pravijo, da jih ne sme noben pošten ljudski politik dovoliti. En glas gre po celi državi: zahteve vojne uprave naj se vzamejo natančno v pretres in naj se dovoli samo to, kar je resnično potrebno, vse drugo pa naj se odkloni. Tako govore najbolj vladni ljudje, kaj pravi opozicija, na to se tukaj niti ne oziramo. A čemur se najbolj vladni ljudje upirajo, to se zdi popolnoma primerno »opozicijskemu« dr. Šusteršiču. Pri razpravi v delegaciji je imel dr. Šusteršič govorček, v katerem je povedal, da bo glasoval za vse, kar zahteva vojna uprava. Cesar najbolj vladni ljudje nečejo dovoliti, to hoče dovoliti dr. Šusteršič! Kar je najbolj vladnim ljudem preveč, to je opozicijski dr. Šusteršiču edino prav. Šusteršič hoče torej biti bolj papeški, kakor je papež sam. Namen tega nastopa dr. Šusteršiča je seveda prozoren. Dr. Šusteršič se seveda prav natančno, da so zahteve vojne uprave krivične

in pretrane, ve tudi, da davkoplačevalci tako velikanskih bremen ne prenesejo, a v zvezi temu hoče glasovati za vse te zahteve, samo da bi se vojaškim in vladnim in še višjim krogom prikupil in tako na škodo svojih volilcev in vsega naroda pridobil protekcijo teh višjih krogov. Šustersićeve politika je bila pač vedno rufijanskega značaja!

— **Narodni listy** o dr. Šustersiće. — **Narodni listy** pišejo sledeče o glasovanju dr. Šustersićevega v delegacijskem odseku za zunanje zadeve: »Izjava dr. Šustersiće, da bo on in njegovi prijatelji glasovali za vse izdatke za armado in mornarico, je povzročila razumljivo senzacijo — največjo med člani slovenske opozicije, katerim dr. Šustersiće ni niti z eno besedo omenil, da hoče pri skupnem proračunu izvesti enako diverzijo, kakor jo je izvedel njegov klub pri cizilivanskem proračunu. Že takrat se je pričakovalo, ko je član slovenskega kluba, poslanec Fon, sprejel bosanski referat, da se ta funkcija ne bo zlagala z opozicijskim stališčem slovenskih poslancev in ugibalo se je že takrat, da bo prevzete tega referata imelo za posledico, da se bodo Slovenci, ki so na Dunaju pred dvema letoma vodili napad na barona Buriana, zdaj v Pešti drugače obnašali. Sicer pa navajamo faktum, da so se zopet pojavile vesti, da postane v doglednem času dr. Šustersiće kranjski deželni glavar.

— **Beseda naš slede dejanja.** Iz Bele Krajine se nam piše: Z zanimanjem smo čitali, kaj je vse govoril naš deželni poslanec Šuklje na shodu v Metliki. Skljajeta poznano dolgo let in vemo, da zna govoriti. Žal, poznamo ga tudi od drugih strani, poznamo ga tako dobro, da mu že davno ničesar ne verjamemo. Tudi tega mu ne verjamemo, da želi Belokrajini dobro. Dobro želi mož sploh le samemu sebi. Zaradi tega pa tudi na njegove besede nič ne damo. Lepo je govoril o potrebi tovarn v Belokrajini. Res, dami so vsi pogoji, da bi se v Belokrajini razvila industrija. A sami smo preslabi, da bi jo poklicali v življenje. Nimamo denarja, nimamo strokovnjakov in tudi industrijalnega delavstva nimamo. Predaleč smo od sveta, da bi mogli zainteresirati kapitaliste in strokovnjake za Belokrajino, in tudi potrebnih zvez nimamo. Drugače pa je z gospodom Skljajetom. Ta ima mnogo zvez z vsemi merodajnimi krogi in kar jih še nima, si jih kot dež. glavar lahko pridobi. Vpliv ima, časa ima več kot dovolj, in zveze ima ali si jih lahko dobi — in ker je naš poslanec in je torej njegova častna dolžnost, da za nas tudi kaj stori, pričakujemo z vso zanesljivostjo, da bodo njegovim besedam na metliškem shodu sledila tudi dejanja. Za moža, kakor je on naposled ni nič težavnega pridobiti ljudi in denar, da ustvarijo v Belokrajini vsaj eno veliko industrijo. Premog in železno rudno imamo. Torej tovarne v Belokrajini! Gospod pl. Šuklje, izpolnite svoje besede, naj vašim besedam sledi dejanja, kajti samo politični šarlatani se omejujejo na gole besede brez dejanj!

— **Kako postopa finančna uprava z vpojenimi nižjimi uradniki?** Pisarniški oficijant Jernej Slavina je lansko leto radi bolehnosti stopil v pokoj. Z odlokom z dne 26. septembra 1910 so mu nakazali 600 K letne pokojnine, ki se mu naj izplačuje v mesečnih obrokih po 50 K potom poštne hranilnice vsakega prvega v mesecu. Mož pa te bore pokojnine nikdar ne dobi v določenem roku, marveč šele okoli srede vsakega meseca. Ker mora stanovanje in hrano redno plačevati vsakega prvega, je revež seveda vsak mesec v velikih zadregah. Obrnil se je v tej zadevi že na poštno hranilnico, a ta mu je odgovorila, da je njegova pokojnina najbrže nakazana pri finančnem ravnatelstvu v Ljubljani. Mož je nato šel k finančnemu ravnatelstvu, a tu so mu rekli, da o stvari čisto nič ne vedo. Kam se naj sedaj revež obrne, da bo dobival svojo pokojnino redno ob času, določenem v dekretu z dne 29. septembra 1910. Mislimo, da je v interesu ugleda državne in finančne uprave, da se pokojnine ne samo višjim, marveč tudi nižjim uradnikom redno izplačujejo, ker bi se sicer lahko upravičeno trdilo, da naša finančna uprava ni mnogo boljša od turške.

— **Napredek Mestne hranilnice Ljubljanske.** Mestna hranilnica v Ljubljani se tako lepo razvija, da to mora veseliti vsakega zavednega Slovenca. Radi solidarnosti v svojem poslovanju in radi največje varnosti pri njej naloženega denarja, so se hranilne vloge pri njej nenavadno hitro množile, a dne 1. februarja so one dosegle in prešle sveto štirideset milijonov kron. Res, naravnost sijajen napredek, ki je mogoče samo pri takem denarnem zavodu kot je »Mestna hranilnica Ljubljanska«.

— **Splošno zaupanje občinstva uživa Ljubljanska mestna hranilnica.** To dokazuje, da je bilo pretekli mesec vloženo vanjo dva milijona 311.809 kron 8 vinarjev. Hranilnica

ima zdaj že nad 40 milijonov kron vlog, kar mora biti v veselje in ponos vsakega poštenega Slovenca. Vse klerikalne laži in obrekovanja o dosegle svojega namena; naš mogočni denarni zavod procveta in po vsej deželi ter tudi preko njenih mej gre glas, da tako varne hranilnice ni nikjer.

— **Agitacija zoper slovenske napredne denarne zavode** še vedno ni ponehala od golove strani. Posebno okrog Zatične na Dolenjskem so neki hujskiži z vso vmeno na delu, da bi ljudstvo zbegali. Ker je kazniva taka agitacija, kot se je poslužujejo ti mente, se klanjal do tal duhovnikom in užival pri ljudeh in pri duhovščini največje zaupanje. Seveda je bil Kožuh tudi vnet Čuk. Posebno dobra sta si bila Kožuh in župnik Piber, v vsem enega srca enih misli. Kožuh je kot užitiški revident poneveril več tisoč kron in izvršil tudi na strankah mnogo sleparij. Za koliko je ljudi ocalil, se pa sploh ne bo dalo natančno dokazati, ker so stranke plačilne bolete prole pometale. Če bi se vse plačilne bolete mogle dobiti, bi se šele spoznalo, za koliko tisočkov je nobožni čuk in revident Kožuh prevrnil občinstvo in užitiški urad. Kakor se čuje, bodeta največ trpeli klerikalni občini Srednja vas in Bistrica, kjer se gotovo ljudje na vse načine trudijo, da bi prikriili ta gorostasni škandal. Pobožni Kožuh, ki je toliko molil, kakor sleparil, je bil posebni ljubljenež župnika Pibira. Ta župnik Piber je sploh v Bohinju zapustil take spomine, da bodo njegovo ime izrekli ljudje z nekim strahom. Zapustil je v Bohinju svojega ljubljeneča Kožuha, ki so ga zdaj orožniki vzeli in zapustil je po njegovem predlogu zgrajeni vodovod, ki je stal toliko, da se danes noben občan ni slišal računna, vodovod pa je popolnoma suh!

— **Poset belgradskega občinskega sveta v Ljubljani.** V eni izmed zadnjih sej mestnega občinskega sveta v Belgradu se je stavljal predlog, naj priredi belgradski občinski svet informativno potovanje v Zagreb, Ljubljano in Sofijo. Predlog se je v principu sprejel, o času in podrobnostih tega potovanja pa se bo sklepalo šele kasneje.

— **Blamaža v »Unionu«.** Dober teden je pel »Slovenec« reklamni boba in vabe občinstvo na predpustnico »glasbenega« društva »Ljubljana« v »Union« obetai čudovite užitke: Polakova pride, Grund pride, Jelčičeva godba pride, ples bo in kdo ve kaj še vse; Polakova bo pela osoljena in Grund bo pel zabeljene in hopsa bo in trajala in kdo ve kaj še vse. Končno je napočil veseli dan. Grund je telegrafiral, da ne pride. Mož je pač izvedel, kaka družba ga je poklicala in ker kaj drži nase in na svoj renome, ni prišel. Pač pa je prišla Polakova in prišla je Jelčičeva godba, a vendar se je ta večer kaj žalostno končal. Občinstva ni bilo. Za konkurenco »Lovskega plesa« je bil prirejen ta večer in konkurenca se je končala z žalostno blamažo. Menda je v Ljubljani še ni bilo veselice, ki bi se bila tako klavrno izjalovila.

— **Na agreso uprave državne železnice.** Kako naravnost pastrosko se upravlja proga dolenjskih železnic, kaže ta-le slučaj: V torek se je vozil z vlakom, ki prihaja v Ljubljano ob polu 9. zvečer, iz Novega mesta neki 27 do 28 let star potnik. Mož je vse, kakor že istega dne prišel nemara iz Metlike ali Črnomlja, zato se je vlegel na klop ter kmalu trdo zaspal. Ko se je vlak jel premikati iz Trebnjega proti Veliki Loki, se je potnik kakih 100 metrov zunaj postaje Trebnje zbudil, skočil pokonci, hitel iz kupeja ter skočil z vlaka, predno so to mogli preprečiti drugi v istem kupeju se nahajajoči sopotniki. Med potujočim občinstvom je seveda vsled tega nastalo silno razburjenje in velika zmešnjava. Vse je klicalo, naj se vlak ustavi, da se ponesrečenemu priskoči na pomoč. Dva gospoda iz Ljubljane sta takoj hitela, da bi dala signal, naj se vlak ustavi. Poskusila sta signale za silo v vseh vagonih, toda niti eden ni funkcioniral in vlak je mirno drdral dalje. Končno se je občinstvu posrečilo v enem izmed prvih voz najti sprevodnika. Razložili so mu, kaj se je dogodilo ter ga prosili, naj ukrene, da se vlak ustavi. Sprevodnik pa je ravnodušno odgovoril, da ne more ničesar ukreniti, ker niti eden izmed signalov za silo ne funkcionira, on sam pa drugače ne more dati nobenega znaka vlakovodji. Svetoval je občinstvu, naj se umiri in počaka, da prispe vlak na postajo Veliko Loko, kjer se bo vse potrebno ukrenilo. Tako se je tudi zgodilo. Iz Velike Loke so brzojavili v Trebnje, naj gredo na progo iskat ponesrečenca. Našli so ga na pol zmrtvega in na pol mrtvega in čisto gotovo je, da je pripisovati zgolj zanikernosti železniške uprave, ako bo dotični potnik umrl, ker se mu ni nudila pravočasno potrebna pomoč. Vzpričo tega dogodka bi vprašali železniško upravo, čemu so signali za silo v vozovih, ako ti signali ne funkcionirajo? Konstatujemo torej, da železniška uprava nima na dolenjski

progi nobenih varnostnih naredb, ter pozivamo pristojno oblast, da napravi primerne korake, da bo — tudi na dolenjski progi vsaj v enem oziru skrbljeno za varnost potujočega občinstva. Ali so morda varnostne naredbe na dolenjski progi zato nepotrebne, ker teče železnica zgolj po slovenskem ozemlju?

— **Nesrečen padeč.** 26. t. m. je padel Ivan Jančar na cesti v Zgornjem Kašlju dvakrat zaporedoma. Drugič se ni mogel več dvigniti. Poškodovan se je bil na glavi tako težko, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico, kjer pa je že drugi dan mrl.

— **Premestitev uradnih prostorov.** S 1. februarjem 1911 so se z dovoljenjem c. kr. poljedelskega ministrstva preselili uradni prostori c. kr. vinarjskega nadzorstva za Kranjsko iz hiše št. 82 v Rudolfovo, v hišo št. 70 (prej hiša primarija g. dr. Peter Defranceschija) v Kandiji pri Rudolfovo. Ker ima predmetje Kandija svoj lasten poštni urad, je treba — da se dostavljanje dopisov ne zakasni — pridejati k naslovu pošiljatelj, namestjen za gori imenovan urad, vselej: pošta Kandija, Kranjsko.

— **V Banjaloki** je posestnik J. Jakovac zdržal za svojo rodbino cerkveno klop in sicer za vse svoje življenje. Ker je prikupil še eno posestvo v sosedni župniji, se je preselil na to. To priliklo je porabil ondodni župnik Medved, odzvel brez vsakih ceremonij Jakovu klop in jo prodal vključno njegovemu protestu nekemu drugemu posestniku. Jakovac se je na to pritožil na škofa, a ta je odgovoril, da je župnik postopal docela pravilno. Seveda, denar je pač denar, samo da se ga dobi, ako se ga pridobi s poštenim ali nepoštenim sredstvom, to je postranska stvar. Slučaj Jakovac je za naše kmete svaričen zgled, kako naj ne »dražbajo« cerkvenih klop.

— **Arretiran klerikalni slepar.** V Bohinjski Bistrici je bila 25. januarja velika senzacija. Ta dan so namreč orožniki arretirali ljubljeneča duhovnikov, užitiškega revidenta F. Kožuha zaradi velikih sleparij in goljufij. Kožuh je služboval precej časa v Bohinju. Mož je bil tako potrošen, da je prejemal vsak teden še za hujskiži, ki trdijo, da bodo prepadli vsi slovenski napredni denarni zavodi in da nimajo nič denarja v blagajni, zato opozarjamo ljudi, naj se jim ne usedejo na njih trditve. Vsak, kdor vede ali nevede raznaša take laži in obrekovanja, pride pod paragraf, somišljenike pa prosimo, da nam naznanijo dotične zlobne razširjevalce omenjenih laži in obrekovanj, da storimo primerne korake. Poučite ljudstvo, da se ne bo dalo hegati v svojo lastno škodo, ker zgodilo se je že, da je kdo dvignil denar iz varnega denarnega zavoda ter ga spalil doma, ker ga tudi drugod ni zaupal, posledica pa je bila, da mu je bil ta denar doma ukraden!

— **Zivinska kupčija.** V Kal pri Kamnu pristojni, leta 1882 rojeni samski dninar Stefan Skrt se je izdal julija l. l. za živinskega kupeca. Prišel je 5. julija k mesarju Tomažu Groharju v Podbrdo in mu prodal kravo in tele, katerih seveda ni imel, ter si dal izplačati 100 K. Ravno tako je izvalil 10. julija mesarju Petru Groharju v Bohinjski Bistrici 100 K. 10. novembra l. l. je prišel h gostilničarju Jožefu Kavčiču v Bistrici, mu prodal večjo množino krompirja in vzel 40 K are. 15. novembra je izmaknil Skrt po noči nekemu posestniku iz nezaprtega bleva vola, vrednega 560 K ter ga prodal za 440 K. Ravno tako je ukradel po noči nekemu posestniku v Vel. Lokah par volov, vrednih 900 K. Na hlev je prilepil list s temi besedami: »Hvala vam lepa, da ste tako dobro spali. Vzel sem vam zato brez vaše vednosti vole. V kratkem vam jih pripeljem nazaj.« Na raznih sejmih je nastopal Skrt kot kupevalec in si za mal denar preskrbel za navidežno kupljeno živino živinske liste, katere je potreboval za ukradeno živino. Skrt je bil obsojen na 3 leta težke jče in se od danes naprej v prisilno delavnico.

— **Predavanje o Postojnski jami.** Da se zamore npešno razviti zanimanja za ta čarobni svet, se bode vršilo predavanje jamskega tajnika G. And. Perkota »Svetovnoznana Postojnska jama in njena okolica« z nad 100 sklopčnimi podobami, katere so povzete po najnovejših slikah, prihodnja dva meseca v sledečih društvi v in izven države: družba prijateljev umetnosti — Dunaj, Adria — Dunaj, društvo avstrijskih planincev — Gradec, Klosterneburg, Baden, St. Pölten, Linc, Dunajsko Novo mesto, društvo za naravoslovje — Dunaj, prijatelji narave — Benthau; Dunajsko Novo mesto, Dunaj, Immenstadt, Aussig, Bodenbach, Karbiec, ukrajna delavska zveza v Favoritah — Dunaj, zveza južno moravskih Nemcev — Znojmo, nemško in avstrijsko planinsko društvo — Fürth, Draßlana, Stuttgart, Frankfurt na Meni, Češka Beseda — Dunaj, Prava, Prerava, Plzen, Budjevice. Razum tega se bode vršilo isto predavanje tudi po vseh večjih krajih na Štajerskem, v Celovcu in v Opatiji.

— **Zimski sportni vami listki za Bohinjsko Bistrico, Bled itd.** Deželna zveza za tujaki promet na Kranjskem v Ljubljani naznanja, da imajo pravico za zimsko-sportne vozne listke le sportna društva: kakor slovensko planinsko društvo, ljubljanski bicykl klub, nemško — avstrijsko planinsko društvo in ljubljansko sportno društvo, nemški sportni klub v Ljubljani. Član mora dati tik pred vožnjo vozni listek pri blagajni na kolodvoru potrditi dan odhoda v kupeju in mora konduktarju poleg voznega listka pokazati tudi svojo društveno legitimacijo, ker sicer ni vozni listek veljaven in bi moral plačati kazen. Listi dobijo se le »Tourist - office«, Miklošičeva cesta 6.

— **Bohinjska Bela.** Čim večkrat sem te obiskal — mili, tihi in krasni kraj, — tem prijetnejše mi je postajalo bivanje v tebi! Ja, čudim se, da si tako malo znan širnemu svetu ter se tako malo izve o tebi v javnosti. Kdor si želi mirnega in tihega uživanja naravnih krasot, svetujem mu, naj se napoti v Bohinjsko Belo. Podnebje je izborno, voda zdrava, sprehodi prekrasni in po svoji veliki raznolikosti kratkočasni. Klor uneva naravo, ne bo se lahko kje tako dobro počutil, kakor v Bohinjski B. Res, tukaj je narava, ki nudi lahko razvajenec, kakor tudi nerazvajenec vsega, česar koli počeli, ako le jemat' od nje ne zamudi! — Kraj je kakor ustvarjen za letovišča, a žal, da se za to še premalo briga, posebno tamkajšnji občinski zastop, ki ima vsled ostrupljenja po klerikalizmu neke posebne predprave. Minuli sta že dve leti, odkar bi moral biti voljen novi občinski zastop, a še sedaj ni sluha, ne duha o tem. Čudne razmere! Ali res nimajo postave za Kranjsko nikakršne veljave več? Ali se je klerikalizem že tako ugrizel v meso in kri Kranjcev, da ne sprotuje samo papežu, nego tudi oblo prezira cesarske postave? Kdaj bo konec tem vnebovpijočim krivicam? Kdaj bo zasijalo solnce boljše bodočnosti in svobodnega gibanja nam Kranjcem? Ali se ne bo že kmalu rodil rešitelj, ki bo z mogočno roko posegel v ta Avgijev hlev? Ali morebiti ne prisegajo c. kr. uradniki na Kranjskem na iste državne zakone, kakor v drugih deželah? Ali je res dr. Šustersiće že hog in hudič vse ob enem na Kranjskem? Kako moreta c. kr. okrajni glavar in Radovljici in deželni predsednik zagovarjati pred javnostjo po postavi taka postopanja? Ali kršijo c. kr. uradniki na Kranjskem po presvitem cesarju potrjene zakone morebiti radi tega, ker se boje, da bi zopet ena občina prišla v napredne roke? Ali se boje, da bi novi občinski zastop postopal po volji ljudstva in ne po volji farovžev? Ali se ti gospodje boje, da bi novi občinski zastop začel delati za ljudstvo skrbneje in blagonsneje, nego se je to vršilo do sedaj? Le malo predčnosti je treba in Bohinjska Bela zna postati eno najprijetnejših letovišč! In ravno tega se boje črnuhi, ker vedo, da po novih ljudeh pridejo nove ideje in potem je odklenalo farovski vsegarnogčnosti, upamo, za vselej. In do tega mora prej ali slej priti, ako nečemo, da se naše ljubo slovensko ljudstvo ne pogubi duševno in telesno. Bog varuj tega naš mil slovenski rod! Toliko za sedaj, prihodnjaki več zanimivosti!

— **Pozor pred prevaro!** Po Ljubljani in okolici hodijo neki čifutski agentje umetniških zavoda A. Rotha na Dunaju II. Sternceplatz 4 ter ponujajo svoje slike, katere napravljajo po majhnih fotografijah. Pri tem kažejo, da bodo slike lepe, da pošljejo preje vzorec teh slik na ogled in da je naročniku šele potem na prosto voljo dano, ako hoče slike naročiti in sprejeti. Seveda lažejo pri tem, da v slučaju, če kdo ne sprejme teh lepih slik, tudi ni treba nič plačati. Pri tej priliki pa pustijo za lažljivim prigovarjanjem podpisati list po katerem je naročnik vezan da mora slike vzeti. Ko čez nekaj časa prinese drugi agent vzorec slik na ogled, vidiš da o kaki podobnosti sploh ni govora. Če pa vsled tega kdo izjavi, da slik ne sprejme so ti agentje celo surovi in pretijo, da bodo naročnik tožen na Dunaju, da je za tovrstno obvezo naročnik list in ne osebni dogovor, ter damora slike prevzeti. Da so celo toliko nesramni, da niti naročnikovih fotografij ne vrnejo, je samo ob sebi umevno. Kdor je bil že na enak način osleparjen, naj naznani celo zadevo dunajskemu magistratu kot obrtni oblasti — drugi pa pokažite tem nesramnim ljudem vrata, da se napravi konec enkrat za vselej takim sleparijam.

— **Redek slučaj.** Ribič J. Čizman v Ljubljani je vjel 1. februarja veliko mreno, ki je bila popolnoma rumena in je tehtala približno 1 kg. Stari izvedeni ribiči so rekli, da take mrene še nikdar niso videli. Najbrže se bo razstavila ta nenavadno barvana mrena nagrajena v deželnem muzeju. Ljubčani moč. Anton Josih, posestnik na Igu, je strasten alkoholik, tako da je več pijan kakor traven. Umevno je, da se vsled tega s svojo

ženo preveč ne razume. Nedavno je vložil proti ženi tožbo, da ga je večkrat s krampom udarila po glavi, tako, da se je moral delj časa zdraviti v bolnišnici. Priče pa so izpovedale, da si je Josih poškodbo sam prizadejal, ko je v pijanosti padel na tla ter se z glavo udaril ob tehtnico, ki je stala v bližini. Josihova žena je bila na podlagi teh izpovedb oproščena.

— **Ljubavna tragedija.** Tiskaršiška vlagateljica Dorotheja Prelogarjeva je hodila v svojem prostem času pomagat streči v Poljšakovo gostilno na Martinovi cesti, kar njenemu ljubimcu, ključavničarju Vinkotu Kastelcu ni bilo všeč. Gospod Poljšak je bil prednočjem napravil plesno veselico, ki je trajala celo noč. Ker je šla pa Prelogarjeva plesat z nekim gostom, je postal Kastelic zaradi tega ljubosumen in zjutraj med 6. in 7. uro v gostilni potegnil samokres ter z njim obstrelil na levi rami Prelogarjevo, potem pa še nameril sam na sebe in se nad srcem opasno poškodoval. Oba so prepeljali v deželno bolnico, Prelogarjeva je lahko ranjena, njen ljubimec pa težko telesno poškodovan. Kastelic zatrjuje, da je to storil v pijanosti. Zadeva pride pred sodišče.

— **Nepreviden voznik.** Predsnočjem je nek voznik po Resljevi cesti tako neprevidno vozil, da je zadel v kandelaber ter ga tako razbil, da je napravil mestni občini 10 K škode.

— **V deželno bolnišnico** so danes pripeljali Matjanovega mizarskega pomočnika Frana Ferjana, ker si je pri delu pri stroju odsekal desni palec.

— **Nesreča.** Včeraj si je trgovski vajenec Jožef Kramar v Škofji Loki pri sankanju zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 30 Madoncev, dva Poljaka in 7 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 25 Hrvatov.

— **Izgubljeno in najdeno.** Neka dama je izgubila črno ročno torbico z manjšo vsoto denarja. Neka druga dama je pa izgubila 340 K vredno zlato žensko uro. V justični palači je bil najden muf. Lastnica naj pride ponj k vratarju g. Prohinarju. Ivana Primožič iz Medvoda je izgubila ali med vožnjo iz Medvoda v Škofjo Loko, ali pa od postaje v Škofji Loki do mesta v bel papir zaviti znesek 80 K v štirih 20kronskih bankovcih.

Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj

priredi
v nedeljo, dne 5. t. m. ob 4. uri
pop. v gostilni pri „Fortuni“
na Vodovodni cesti

društveni javni shod.

Društveniki, somišljeniki,
udeležite se polnoštevilno.
ODBOR.

Narodna otramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil g. trgovec Jak. Oblak 5 K mesto venca na krsto umrlega g. J. Nunbergu. — G. Drag. Kianta iz Landola pri Postojni je poslal naši družbi 2 K, kateri je nabralo omizje v Gorenjah za prekup ene Kolinske cikorije. Hvala!

Društvena naznanila.

Občni zbor »Društva slovenskih časnikarjev« se je vršil 30. januarja v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda«. Ker je društveni predsednik dr. Ivan Tavčar vsled nujnih poslov v Gradcu in Ljubljane odsoten, je vodil zborovanje podpredsednik Miroslav Malovrh. Poročilo o društvenem delovanju je podal tajnik Rasto Pustoslavšek. Iz tajnikovega poročila posnemamo to-le: »Društvo slovenskih časnikarjev« je lani delovalo zgolj v ozkem svojem delokrogu skromno sicer, a povsem plodnosno in uspešno. Delovanje društvenega odbora se je osredotočilo na to, da zagotovi društvu nove vire stalnih dohodkov. To delo ni ostalo brezuspešno, zakaj posrečilo se je društvu glavnicno znatno pomnožiti. Meseca junija je došlo odbornu pismo rodoljuba, ki neče biti imenovan, naj se mu sporoče pogoji, pod katerimi se ga sprejme za društvenega ustanovnika. Na odgovor, da je ustanovniku treba vplačati samo v pravih določenih pristojbino in da se sicer ne stavi nobeni pogoji, je dotični neimenovani rodoljub društvu vpsal ustanovnino po 200 kron in še posebej za naše siromašne razmere naravnost bogato darilo v znesku 4000 kron. Plemeniti darovatelj je v svojem pismu naglašal, da vé po zaslugi ceniti poštovno delovanje slovenskih časnikar-

šev, ki žrtvujejo vse svoje moči javnosti in javnemu blagru, v zahvalo za to njihovo trudopolno delo pa je v starosti, ko jim klonejo moči, njihov delež po največji bedi in stromastvo. In prav zaradi tega, ker je uvidel, kako žalostna je usoda slovenskega časnika, ki se ves svoj življenjski dan bori zolgi za tuje interese, ne da bi si pri tem mogel za se zagotoviti in izboljšati najprimitivnejših življenjskih pogojev, prav zato se je odločil, da po skromnih svojih močeh podpre društvo, čegar edini namen je biti zavetišče in podpora slovenskemu, od vsega sveta pozabljenemu časnikarskemu trpinu. Smelo lahko trdimo, da je plemeniti dobrotnik, ki je našemu društvu naklonil 4000 kron, prvi Slovenec, ki pojmuje vso važnost časnikarstva in ki tudi uvideva, da je naravnost socialna dolžnost in zahteva, da se tako zaslužnemu narodnemu in kulturnemu delavcu, kakor je časnikar, zagotovi vsaj brezskrbna in spokojna starost. Ker nesebični dobrotnik v svoji skromnosti ni dovolil, da bi se njegovo ime zabeležilo v javnosti kot blesteč zgled vsemu rodoljubnemu občinstvu, je društveni odbor sklenil, da se ga imenuje za častnega člana. Na izrednem obnem zboru dne 20. julija 1910 sta bila neimenovani dobrotnik in državni poslanec Ivan Hribar na predlog društvenega podpredsednika g. Malovrha soglasno imenovana za častna člana v priznanje njih velikih zaslug, ki sta si jih pridobila za društvo. Na istem obnem zboru se je tudi sklenilo, da se društvena pravila v nekaterih bistvenih točkah spremenijo. Te spremembe je deželna vlada vzela na znanje. Društvo je bilo zastopano na kongresu »Zveze slovenskih časnikarjev« v Sofiji dne 4., 5. in 6. julija po tajniku Pustoslemšku in odborniku Trstenjaku. Tajnik je bil izvoljen za odbornika v »Zvezi slovenskih časnikarjev«, odbornik Trstenjak pa za njegovega namestnika. Vseslovenski pripravljani kongres, ki je zboroval dne 7., 8. in 9. julija v Sofiji, je društvenega tajnika poklical v osek za ustanovitev slovenske brzojavne agencije. — Izmed sklepov časnikarskega kongresa je važen in tudi za naše društvo merodajen ta, da morajo vsa slovenska časnikarska društva pristopiti k mednarodni časnikarski zvezi ter morajo biti vsaj po enem delegatu zastopana na vsakoletnem obnem zboru te zveze. V to svrhu naj pa vsako društvo da tudi v proračun 200 kron za svojega delegata na mednarodnem kongresu. Nasproti tem sklepom osrednje časnikarske zveze je treba, da precizira svoje stališče tudi naše društvo. Vsekakor bi kazalo, da bi se tudi naše društvo prilagodilo temu sklepu »Slov. časnikarske zveze«. — Koncem letošnjega leta so praznovali češki »Narodni Listy« in hrvaški »Obzor« svoj 25letni jubilej. Društveni odbor je poslal tako »Narodnim Listom« kakor »Obzoru« pismo čestitk. — Društvo je bilo povabljen, naj imenuje svojega zastopnika v časnikarski enketi proti novemu tiskovnemu zakonu na Dunaju. Odbor je imenoval za svojega zastopnika dunajskega urednika »Slov. Narod«, dr. A. Kramerja. — Preteklo leto sta legla v gomilo dva tovariša: Anton Lehman in Ivan Bavdek. O smrti Lehmanov društvo ni bilo pravočasno obveščeno, zato se žal ni moglo udeležiti pogreba, dočim je bilo društvo pri pogrebu Bavdekovem zastopano po podpredsedniku in tajniku. Tajnikovo poročilo se je odobrilo. O društvenem guotnem stanju je poročal blagajnik Miroslav Malovrh. Dohodkov je bilo K 7260.60, stroškov pa K 401.96. Društveno premoženje se je torej pomnožilo za K 6858.23. Društvo šteje 2 častna člana, 14 ustanovnikov, 8 pravih članov I. vrste, 20 pravih članov II. vrste in 38 podpornih članov. Blagajnikovo poročilo se je odobrilo, kakor je M. Rode v imenu preglednikov predlagal blagajniku in odborniki absolutorij. Glede članarine se je sklenilo, naj se pobira tudi za letošnje leto ista članarina kakor doslej. V odbor so bili izvoljeni: dr. Ivan Tavčar za predsednika; Miroslav Malovrh za podpredsednika in blagajnika; Rasto Pustoslemšek za tajnika; Ant. Trstenjak za odbornika; Rudolf Šega pa za njegovega namestnika. V razsodišče so bili izvoljeni: dr. Fran Windischer, Ante Beg in Emil Vodeb, v nadzorstvo pa dr. Valentin Korun in Matija Rode.

Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je imelo sredi v hotelu »Union« svoje letno zborovanje. Iz poročila predsednika gosp. Pirca in odbora povzamemo sledeče: Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani ni politično društvo, ampak zgolj gospodarska organizacija. Hišne posestnike ljubljani tlačijo še vedno potresno posojilo. Razun brezobrestnega posojila ima veliko hišnih posestnikov ljubljanskih tudi še 3% državno posojilo. Glede tega posojila je storilo društvo korake, da bi se to po-

sojilo vsaj deloma odpisalo ali pa vsaj izpremenilo v brezobrestno posojilo in, da bi se vračanje tega posojila raztegnilo na daljšo dobo. Žal da prizadevanje doslej ni imelo polvoljnega uspeha. Z novim letom 1910 so se zvišale občinske doklade na 3%, vsled česar so bili primorani hišni posestniki ljubljanski prevažati te doklade na najemnike in povišati najemščino. V zadnjem zasedanju deželnega zbora sklenil se je nov cestni zakon za deželo Kranjsko, ki bi pomenjal, ako dobi Najvišjo sankcijo velikansko obremenitev vsega ljubljanskega prebivalstva in predvsem obremenitev realne posesti v Ljubljani. Ker bi ljubljanski hišni posestniki, ako se jim naloži nove doklade, morali te doklade prevržiti na najemnike, interesovano je torej vse prebivalstvo na usodi tega zakona. Odbor društva se je posvetoval v sejah, katere korake bi bilo treba storiti, da se novi cestni zakon v tej obliki, kakor ga je sklenil deželni odbor kranjski ne sankcionira. Sklenilo se je spomenica na podlagi poročila deželnega odbora kranjskega za leto 1908. V tej spomenici se je dokazovalo, da plačnje ljubljana dobro tretjino vseh direktnih davkov in vsled tega tudi dobro tretjino deželnih doklad, ter da znaša hišno najemniški davek v Ljubljani skoro dve tretjini direktnih davkov ljubljanskih, iz česar je razvidno, da so pri vsakem povišanju deželnih doklad predvsem tangirani hišni posestniki ljubljanski. Poudarjalo se je zopet na podlagi omenjenega poročila deželnega odbora kranjskega, da znašajo stroški za vzdrževanje deželnih in okrajnih cest na Kranjskem okoli 650.000 K, za napravo novih cest pa okoli 100.000 K na leto, ter da bi se po določilih novega cestnega zakona 2/3 teh stroškov v znesku okoli 434.000 K morala pokriti dežela Kranjska in sicer z doklado na vse direktne davke. Z ozirom na to, da se plačuje na Kranjskem 4.091.129 K direktnih davkov, pobirati bi se morale torej 12% doklade, da se pokrije potrebščina cest in za napravo novih cest. V Ljubljani bi znašala ta 12% doklada okoli 185.000 K, in ker se plačuje v Ljubljani hišno najemniškega davka 904.619 K, znašal bi 12% povišek deželnih doklad od realnega davka, ki se plačuje v Ljubljani, nad 109.000 K. Z ozirom na dejstvo, da bi morali hišni posestniki, če se novi cestni zakon, kakor ga je sklenil deželni odbor kranjski, potrdi, plačevati nad 108.000 K več deželnih doklad kakor doslej, je gotovo, da bi morali hišni posestniki najemščine zopet zvišati, ker bi sami teh bremen ne mogli nositi in bi znašalo to povišanje približno 5% najemščine. Ker se je očitalo, da številke, katere so navedene v tej spomenici niso resnične, se mora tu podudarjati, da so te številke posnete iz preje omenjenega oficijalnega poročila deželnega odbora kranjskega za leto 1908 in se jim torej ne da ugovarjati. Pri tem omenjam še, da je to poročilo datirano z junijem 1909 in, da je ugovor, da bi navedene številke bile zastarele, neutemeljen, ker se je izdalo edino še eno poročilo za leto 1909, v katerem letu se pa stroški za vzdrževanje deželnih in okrajnih cest in za napravo novih cest gotovo niso zmanjšali, ampak le povišali. To poročilo in spomenico je izročilo društvo mestnemu magistratu, oziroma vladnemu komisarju, ter je to storilo v dobrem razumevanju, da pri današnji draginji ljubljansko prebivalstvo nikakor ne more prenašati naložbe večjih bremen. Društvena pisarna je bila na razpolago ne le samo članom, ampak vsem posestnikom in celemu prebivalstvu ter je vestno izpolnjevala svojo dolžnost, posebno pri odajanju stanovanj. Društvo je imelo v preteklem letu 1506 kron 03 vin., izdatkov pa 964 K 85 v. ter se pokaže blagajniški preostanek 541 K 18 vin. Končno je še omeniti, da je društvo štel v preteklem letu 230 članov. Pri sledečih volitvah je bil izvoljen per acclamationem stari odbor, in sicer za predsednika g. dr. Pire, za odbornike gg. Doberlet, dr. Gregorič, Korsika, Lončar, Maurer, Petkovšek, dr. Požar, Röger in Verovšek, za preglednike računov pa gg. Toman, Hudabiunik in Vodnik.

50 letnica društva zdravnikov. »Društvo zdravnikov na Kranjskem« praznuje letos 50 letnico svojega obstanka. Bilo je 15. oktobra 1861. leta, ko so se zbrali nekateri na Kranjskem poslujoči zdravniki in ustanovili »Zdravniško bralno društvo«, ki pa se je že leto na to prekrstilo v »Društvo zdravnikov na Kranjskem«. Izmed ustanoviteljev živita le še dva in sicer vladni svetnik prof. dr. Alojzij pl. Valenta, ki je bil novoustanovljenemu društvu tajnik, potem pa dolgo vrsto let predsednik in pa železniški zdravnik v p. Janez Thomitz, ki praznuje letos tudi 80 letnico svojega rojstva. »Društvo zdravnikov na Kranjskem« je bilo prvo zdravniško deželno društvo v Avstriji. Na njegov predlog so se zbrali in združili avstrijski zdravniška društva in so se začeli prirejati zdrav-

niški društveni shodi, katerih posledica so raznovrstne socialne institucije, ki danes tako uspešno zastopajo zdravniški stan in njegove interese. Kakor je bilo društvo na eni strani torišče kolegialnosti in znanstvenega delovanja, o čemur priča veliko število predavanj, demonstracij in razprav, ki so se vršile tekom dosedanjega društvenega obstoja, tako je na drugi strani vedno skušalo delovati v korist mesta in dežele in vplivati na njih zdravstveno stanje. Prav tako je društvo vedno skušalo, na socialnem polju delovati za svoje člane. »Z združenimi močmi«, ta vzvišena in uspešna deviza svetila je tudi društvu in njega članom. O tem priča v prvi vrsti dr. Löschner-Maderjeva ustanova, ki so jo društveniki od leta do leta množili s prostovoljnimi doneski. Iz nje dohodkov dobivajo nepremožne vdove in sirote vsako leto primerne vsote. Najlepa in najuspešnejša institucija pa je »vdovski in sirotinski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem«, ki razpolaga že danes s tako bogato glavnico, da morejo vdove in sirote članov iz zaklada dobivati res stanu primerne letne pokojnine. Društvo se pripravlja, da primerno proslavi svojo petdesetletnico. Skoraj gotovo se bode tudi ta prilika uporabila, da se zdravnikom v korist ustvari nova socialna institucija.

Slovensko lovsko društvo. Včeraj je imelo slovensko lovsko društvo ob 2. pop. v salonu pri Schreyu na Južnem kolodvoru svoj občni zbor. Iz predsednikovega poročila in poročila odbornikov posnamemo sledeče. Društvo se je v preteklem letu krepko razvijalo, poleg izdajanja lista »Lovec«, ki izkazuje zadovoljiv uspeh, je priredilo društvo tekmo fermačev, se udeležilo svetovne lovске razstave ter vpisalo na to razstavo zlasti rogovja srnjakov in gamzove roglje. Skupina lovskega društva je dobila 27 cen. Nadalje je priredilo slovensko lovsko društvo razstavo na dunajski razstavi razstavljenih predmetov v Mestnem domu. Društvo je bilo zastopano na mednarodnem lovskem kongresu po svojih odposlancih dr. Bretlu in dr. Lukanu. Imelo je 8 ustanovnih in 774 rednih članov ter poleg teh še 59 naročnikov na list. Društvo je imelo v preteklem letu 6613 K 22 v prejemkov in izkazuje prebitka 663 K 44 v, list je z 84 K 84 v aktiven in proračun za prihodnje izkazuje 747 K preostanka. Občni zbor je izvolil tajnika g. Klobučarja in blagajnika g. Martince za ustanovna člana v priznanje njih zasluga za društvo. Sklenilo se je nadalje, da se izpremene društvena pravila v toliko, da bodo ustrezala željam domobranskega ministrstva, od katere izpremembe je odvisno, da se dovoli društvu streljanje na vojaškem strelišču. V društvenem odboru se izvoli poseben osek, ki naj v zvezi s člani zunaj odbora ukrenejo potrebno v varstvo ribarstva in eventualno ustanove posebno ribiško društvo. Peticija lovskih čuvajev se izroči odboru v rešitev. Predsednik je pojasnjeval nato stanje vprašanja lovске centrale, ki si jo misli odbor kot zadruge z omejeno zavezo, ki pa je mogoča šele, čim se zgradi v Ljubljani tržnica in hladilnica. Odbor se je sestavil sledeče: za predsednika je bil izvoljen per acclamationem, od udeležencev viharo pozdravljen, g. dr. Lovrenčič, za podpredsednika g. Franc Ksaver Urban; ljubljanski odborniki so gg. Klobučar, tajnik, dr. Ponebšek, gospodar, Martinc, blagajnik, namestnik sta gg. dr. Modic in avskultant Kavčič. Odborniki za Notranjsko in njih namestniki so gg. Arnošt Serko, Lah, Tomšič in Inocente, za Dolenjsko gg. Rus, Bog, dr. Pfeifer in Leitgeb, za Gorenjsko gg. Sturm, Kemperle, Lenček in Košir. Odborniki in njih namestniki za druge slovenske dežele so sledeči: za Stajersko gg. okr. sodnik Mladič in Pacher, za Korško gg. prof. Mišic in Borovnik in za Primorsko Lavrenčič in Magajna.

Lovski ples. Največja prireditev letošnje zimse sezije je bila in brez dvoma tudi ostane veliki lovski ples, ki ga je priredilo slovensko lovsko društvo v sredo zvečer v vseh gorenjskih prostorih »Narodnega doma«. Že sodeč po vseh predpripravih, je bilo pričakovati, da bo ta veselica nekaj izjemnega, vendar pa je resnica presegala celo najmanj skromno pričakovanje. Ko si stopil v vestibul »Narodnega doma«, si stal naenkrat v gostem smrekovem gozdu, ki se je širil desno in levo ter obrobilj nalahno se dvigajočo pot navzgor. Krenil si na desno ali levo in stal si pred povsem izpremenjeno sliko. Na eni strani visoko se vzpenjajoče sivo skalovje, na drugi strani temen smrekov gozd! Pri gloobki jami, nad katero je slonel požešen medved je krenila pot iznova in te pripeljala na visoko planjavo v začarano deželo. Pred teboj široka planota, v ozadju mlad gozd, dvigajoč se na desno v položen hrib, na levo suho hrastje. Od tod so prihajali za peljivi zvoki, vabeč vse one, ki se niso strašili naporene poti, k vživanju mladosti. Na desno in levo so se odpirali onimi, ki niso našli prostora med tem vrvenjem, gostoljubni vhodi v

drug svet, kjer so v prijaznih lopah vabili lačnega in žejnega sopotnika zapeljivi vrtiki. Nasproti veliki planoti te je zvalil glas violin v drugo krajčevstvo, kjer je tekel šampanjec v ozkem prijetelstvu z dolenjskim cvičkom. Narodne naše dame so tudi to pot uredile vse s tako izbranim okusom, da je prišel vsak, ki je imel dobro voljo biti vesel med veselimi, na svoj račun. In oglejmo si nekoliko поблиže kdo vse je pripeljal v gorske višave, da se pobrat z lovci. Kranjec in Kranjica, Stajarka in celo Korošica so se vrtili na veliki planoti. Tu snežna vila, tam blesk solčnega žarka, hoja in smreka s svojim temnim zelenjem, celo srna se ni zbal s svojimi rožički lovcev, tudi če so imeli puško na rami. Prišli pa so tudi parforsni lovci iz davno minulih časov in lovke v svojih slikovitih kostumih iz dobe rokoko. To je bilo življenje in vrvenje in ko je slovenska Filharmonija zasvirala k prvi četvorki, velika dvorana ni mogla sprejeti vseh plesalčinih parov, tako da so poskusili celo v stranskih prostorih oni, ki so se nekoliko zakasnili, svojo srečo. Do ranega jutra pozno v novi dan je bilo živo na gorah in šele, ko je zaspala Ljubljana vstajala, so se poslovili zadnji od tako priljubljenih gorskih planot. Med udeležniki je treba v prvi vsti omeniti one, ki so prišli iz drugih slovenskih dežel. Bili so tu zastopani celo Korošci, kar je zelo redek slučaj na ljubljanskih prireditvah. Iz Ormoža in Celja ter iz Žalca so bili zastopniki, prišli so iz Trsta in celo iz Gorice. Častno zastopana je bila Notranjska, zlasti Cerknica, precej lovcev je poslala Gorenjska, pred vsem radovoljski okraj in Kamnik, prilično mnogo je bilo udeležencev tudi z Dolenjskega. Izmed ljubljanskih posetnikov je treba omeniti, da so bili zastopani vsi sloji, ki se sploh zanimajo za lepo in blago. Videli smo deželnega predsednika barona Schwarza in njegovega namestnika grofa Chorinskega. Udeležil se je plesa tudi drž. poslanec g. Ivan Hribar in deželna poslanka dr. I. Tavčar in K. Triller. Zastopano pa je bilo v zelo lepem številu tudi vojaštvo, pred vsem divizionar Können in mnogo štabnih častnikov in častnikov vseh v Ljubljani bivajočih polkov. Prireditve so posetili nadalje še ministerjalni svetnik dr. Heinz, deželni šolski nadzornik Levec in deželni odbor dr. Pegan. Nemogoče je prav omeniti delo vsakega posameznega, da je uspela vsa prireditve tako sijajna. Drug z drugim so tekmovali prireditelji in dame so se žrtvovali blagumu namenu. Dekorativno delo je oskrbel g. prof. Žmitek, po paviljnih pa so stregle narodne dame, v šampanjskem paviljonu je načelovala gospa Jelka Bretlova, v kavarni ga. Subičeva, v jestvinskem paviljonu ge. dr. Tominkšova, Urihova in ga. Šlajpahova, v slaščičarni je bila ga. Bežkova. Vinski paviljon je vodila ga. Lavrenčičeva in ga. Ržičkova, v mali dvorani gospa Franketova. Buteljke so se prodajale pod nadzorstvom ge. Pibernikove, Šterkove in Bergantove. V drugih paviljnih sta se trudile ge. Toplakova in Mohoričeva. V jestvinskem paviljonu v mali dvorani je stregla ga. Siceva in ga. dr. Tavčarjeva, ki ne zamudi nobene prilike, da priskoči na pomoč, kjer je treba njenih moči. Lovsko društvo je lahko ponosno na to svojo prireditev in v upanju, da bo krepko nadaljevalo svoje komaj započeto delo, mu kličemo krepki »lovski blagor«!

Društvo slov. trg. sotrudnikov v Ljubljani. Za plesni venček, dne 11. svečana t. l. v veliki dvorani hotela »Union« s sodelovanjem »Slovenske Filharmonije«, vlada vsestransko zanimanje. Mlado in agilno društvo, znalo si je v kratki dobi svojega obstoja pridobiti splošnih simpatij. Vabimo torej vse prijatelje trgovskega stanu, da v velikem številu posetijo ta plesni venček, ki obeta biti, sodeč po pripravih, ena najprijetnejših predpustnih zabav.

»Društva jugoslovanskih železniških uradnikov« ljubljanska podružnica, priredi v soboto, dne 11. svečana 1911. v dvorani ljubljanskega »Mestnega doma« zabaven večer. Spored: koncertne točke in šaljivi nastopi. Po 10. uri ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 vin., za družino 1 K. — Obлека promenadna. Slovenskem železniškemu uradništvu v prijazno društvo se tudi tem potom vlijudo vabi na to prireditev.

Citalnica v Šiški. Kakor že naznanjeno, bo v nedeljo, 5. februarja v hotelu »Bellevue« na šišenskem griču velika Vodnikova beseda s plesom. Citalnica v Šiški je ostala zvesta starim tradicijam in prireja vsako leto to besedo na isti način, kot so jih prirejale pred leti sploh vse Citalnice po Slovenskem, pred vsemi pa Citalnica v Ljubljani. Na sporedu je nagovor, pevke in tamburaške točke. Tako pevski kot tamburaški zbor se pripravljata, da zadovoljita občinstvo z izvrstno nastudiranimi točkami, ki bodo gotovo vsestransko ugajale. Za dobro jed in pijačo nam pa jamči splošno znani restavracijer g. Zajec.

Maškarada telovadnega društva »Sokol« na Vrhniki ali prepoved na Ljubljanskem barju se vrši v nedeljo, dne 5. t. m. v vseh prostorih »Narodne čitalnice« na Vrhniki. Slavno občinstvo z Vrhnike in okolice s tem najviljudneje vabimo, da si ogleda ta prepoved in mu pripomore k povzdigi. Priti morate v maski; kdor tega ne stori, bo vržen v močvirje; rešila nagrada znaša 1 krono. S tem prispevkom je plačana reslana akcija in je obenem pridobljena maska za gospode. Godbo oskrbuje oktet iz Ljubljane. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 2 K, rodbina 5 K. Gardedame so proste globe. Do svidenja pri močvirskih skrivnostih.

Vrhnika. Dolgo časa je ležala gosta megla nad našo lepo slovensko Vrhniko in nikakor se ni hotelo razjasniti; to pot pa upajo združeni obrtniki vrhniški gosti pajčolan razgrniti, svetu in javnosti pokazati, da obstoja na Vrhniki družabno življenje; nalogo za to si je vzelo združeno obrtništvo vseh strok, da priredi prvo obrtniško veselico v dvorani »Narodne čitalnice« na dan 12. svečana t. l. ob 7. uri zvečer. Svetu in javnosti pokažimo, da obrtniki ne zaostajamo za drugimi stanovni, tudi obrtniku trpinu je zasijalo solnce boljše bodočnosti, da si sme dovoliti malo veselih uric, da pozabi vsakdanje duševne in telesne skrbi. Veselični odbor poskrbi, da bode veselica v vsakem najmanjšem oziru prijetna, preskrbljeno bode za gorka in mrzla jedila, kakor za izborni pižgo od strani gostilničarja I. Bajca. Cisti dobiček te veselice namenjen je obenem obrtnikom eventualno na novo ustanovljeni mojstrski bolniški blagajni. Prijatelji obrtništva! pohitite vsi 12. svečana na obrtniško veselico, izkažite, da vaša srca bijejo za blagor obrtniškega stanu. Vstopnina K — 2. dame proste. Predplačila v korist dobrodelnega namena se hvaležno sprejemajo.

»Sokol« v Logatecu. Na obnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: starosta Fran Hodnik, podstarosta Fran Hladnik, načelnik Avgust Kraigher, tajnik Joško Špan, blagajnik Ivan Škrli, gospodar Ivan Sebenik, odborniki: Ivan Rihar, Anton de Gleria, Joško Gosar, Ivan Jerina, Mirko Zavrtnik; namestniki: Rudolf Puppis in Ivan Lenarčič; pregledovalca računov Anton Baje in Fran Korenčan. Kot župna delegata sta bila izvoljena: Fran Hodnik in Josip Tollazzi, namestnik: Ivan Jerina. Društvo šteje 82 članov in sicer 9 ustanovnih, 56 podpornih ter 17 izvršujočih. Telovadilo se je trikrat v tednu in pride na eno telovadno uro poprečno 12 telovadeev (največ 15, najmanj 6). Članstvo je sodelovalo pri prostih vajah in na orodju ob priliki zveznega zleta v Celju, župnega zleta v Cerknici, C. M. veselice v Logatecu ter nastopilo na Silvestrov večer s prvimi tremi luksemburškimi prostimi vajami ter s skupinami. »Sokol« vzdržuje v Dol. Logatecu »Javno ljudsko knjižnico in Čitalnico«, ki ima čez 300 knjig in 10 časopisov na razpolago. Društven pevski zbor je nastopil pri C. M. veselici in na Silvestrov večer. Na obnem zboru se je določil poseben osek, ki bo odsele oskrboval in vodil »Javno ljudsko knjižnico in Čitalnico« ter se je obenem izvolil osek za »Sokolski dom« v Logatecu. Novoizvoljeni odbor je nam porok, da bo logaški »Sokol« tudi v bodoče tako krepko razvijal svoja krila, kakor jih je do sedaj.

SIOD

:: volilcev in volilk ::

priredi

gospodarsko napredno društvo za šentjakovski kraj

v nedeljo 5. februarja ob 3. popoldne v gostilni g. Leona Šarca pri Rastoharju na Karlovski cesti.

Na shodu poročata gg. tržni nadzornik Rihnikar in urednik Rasto Pustoslemšek o političnem položaju s posebnim oziranjem na bližajoče občinske volitve.

Semiljetniki, udeležite se shoda polnočestitveno!

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Jutri, v soboto se igra prvič v sezoni velika klasična tragedija »Marija Stuart« (za par), ki se že od dobe rajne gđe. Rieckove ni več igrala v Ljubljani. Zdaj igra naslovno vlogo gđ. Alena Šetrljeva, kraljico Elizabeto ga. Danilova, Mortierja g. Nučič, Burleigha g. Škrbinšek in Leicesterja pa g. Danilo. Tragedija se igra v povsem novi priredbi, dokaj razširjena ter doela nanovo režirana. — V nedeljo popoldne ob 3. se poje zaradi

gostov z dežele, ki pridejo na koncert »Glasbene Matice« Srečka Albinija izvrstno nastudirana nova opereta »Baron Trenk« pri dramskih cenah. (izven abonementa; za lože par); — zvečer ob polu 8. pri zelo znižanih cenah »Marija Stuart« (za nepar).

Razgled po slovanskem svetu.

— Slovenski aviatik Rusjan in srbska javnost. Po poročilih iz Belgrada se je tamkaj nabralo za rodbino ponesrečenega slovenskega aviatika Edvarda Rusjana že okroglo 10.000 dinarjev. V to svrhu prispevali so vsi, prav vsi — gori od kralja pa doli do preprostega delavca. Vojno ministrstvo povabi Rusjanove roditelje v Belgrad, da se jim izroče v brani prispevki. Kakor poročajo srbski listi, romajo se sedaj množice ljudstva na pokopališče, da obiščejo tamkaj Rusjanov grob in da izkažejo smelemu slovenskemu aviatiku svoje spoštovanje. Vse to, kakor zlasti sijajen pogreb, ki so ga v Belgradu priredili pokojnemu Rusjanu, je blesteč izraz bratske ljubezni, ki jo goje Srbi napram malemu našemu narodu slovenskemu. Dolžnost nas veže, da se v imenu vsega slovenskega naroda zahvalimo bratom Srbom za vso ono veliko ljubezen in sočutje, ki so jo nam izkazali povodom tragične smrti nesrečnega našega rojaka Rusjana. Posebna zahvala pa gre »Olimpijskemu klubu«, redakciji listov »Tribuna«, »Dnevni List«, »Mali Zurnal« itd., pred vsem pa »Politiki« in njenima kavalirskima urednikoma Vladislavu in Darku Ribnikarju, ki sta dala inicijativo, da se je sinu slovenskega naroda Rusjanu priredil toli sijajen pogreb in da so se jeli nabirati prispevki za siromašno njegovo rodbino. Vsi ti, zlasti pa viteška brata Ribnikarja in Branišlav Nušić, so storili na osebi Rusjanovi toliko za Slovence, da se jim narod slovenski nikdar in nikoli ne more dostojno odločiti.

— Zagreb po novem ljudskem štetju. Po novem ljudskem štetju ima Zagreb 78.956 prebivalcev. Med temi je 3460 vojakov. Od zadnjega ljudskega štetja sem se je prebivalstvo pomnožilo za okroglih 18.000. Pred ljudskim štetjem se je računalo, da ima Zagreb 90.000 ali vsaj 85.000 prebivalcev.

— Sofija — vele mesto. Po uspehu novega ljudskega štetja je treba prestolnico Bolgarske — Sofijo — šteti med vele mesta, zakaj njeno prebivalstvo je že prekoračilo prvih sto tisoč. Sofija šteje namreč 109.769 prebivalcev. L. 1905. je štela 82.621. V tem petih letih se je torej število prebivalstva pomnožilo za 20.148 duš.

— Pokojni ruski poslanik v Sofiji in umetnost. Pretekli teden je v Sofiji boleznimi umrl v Sofiji odtoniti ruski poslanik Sementovskij - Kurilo. Pokojnik je bil velik prijatelj umetnosti in je prav pridno zbiral razne stvari. Posebno veliko pozornost posvečal nizozemski, italijanski, a tudi ruski in bolgarski umetnosti. Posoma si je nabavil toliko slik, da je bilo rusko poslaništvo v Sofiji bolj kot umetniška galerija, kakor pa diplomatskemu zastopstvu. Te dni so si pokojnikovo zbirko slik ogledali umetniški strokovnjaki ter izjavili, da je umetniška zbirka vredna najmanj 3 milijone levov. Ker ni pokojnik gledal slik nikdar ukrenil v oporoki, se bo zbirka slik najbrže prodala na javni dražbi.

— Bolgarsko veliko narodno sobranje. Vsi predlogi Bolgarske za neodvisno kraljevino je potrebno, da se spremeni tudi bolgarska ustava. Spremembo ustave pa more skleniti samo veliko narodno sobranje ali veliki parlament. To veliko narodno sobranje bo med drugim sklenilo, da je Bolgarska neodvisna carevina in da je oficijalni naslov vladarja »car Bolgarov«. Ostale točke ustave imajo ostati neizpremenjene, samo točka o sprejemu v bolgarsko državno zvezo se ima spremeniti v toliko, da sme o sprejemu tujih podanikov v bolgarsko državno zvezo sklepati ministerski svet in ne več, kakor je bilo doslej, narodno sobranje. Volitve v veliko narodno sobranje bodo v drugi polovici meseca aprila ali v prvem tednu meseca maja. Zasedanje velikega narodnega sobranja se bo vršilo sredi meseca junija. Kakor pišejo bolgarski listi, bo do tistega časa odstopilo tudi sedanje demokratsko ministrstvo. Car bo sestavo novega kabineta najbrže poveril predsedniku narodne stranke Geševu. Med ministrskimi kandidati se imenuje tudi vseučiliški profesor S. S. Bobčev, predsednik lanskega vseslovenskega kongresa v Sofiji.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Karambol. Nedavno je na Dunajski cesti hlapec Ivan Sitar zadel s svojim vozom v voz električne želez-

nice ter na istem napravil precej škodo. Zadeva je prišla pred sodnijo. Sitar, ki še ni bil nikdar kaznovan, pravi, da je bil ravno na ovinku, ki veže Dunajsko cesto s cesto na južno železnico, ko je hipoma pridrvela električna železnica tako, da se ji ni mogel več umakniti, posebno še ker, je imel okoren in težko naložen voz. Sitar je bil oproščen in mora uprava električne cestne železnice sama trpeti škodo.

Radi konkurence. Kakor vsako leto, tako se se tudi letos na Kongresnem trgu prodajala božična drevesca. Prodajalci so bili domačini ljubljance in tudi okoliščanski kmetje. Umevno je, da so se med sabo pisano gledali. Prišlo je celo do psov in spopada. Kmetič A. S., delavec I. J. in še več drugih so si dajali razne psovke. S. je rekel J. ljubljanska baraba, kar je tega tako razjezilo, da je skočil v S., ga podrl na tla ter mu prizadajal več poškodb. S. je bil radi psovke obsojen na 5 K globe. J. pa gre radi svoje bojevitosti za 48 ur na ričet, poleg tega pa mora plačati S-u. 10 K za bolečine.

Vmešavanje v stražnikovo poslovanje. Nedavno je stražnik Anton Kotnik aretiriral na Sv. Petra cesti dva nepridiprava. Postavljala sta se mu pa po robu, tako da ju je moral naposled ukleniti. V aretacijo pa se je vmešaval neki obrtnik in ni dal toliko časa miru, da je bil se on aretiriran in še na stražnici začel delati ovire. Vsi deli tega je stražnik L. — a odrihal na stran, tako da se je ta malo trdo usedel na klop. S. t. m. se je vršila razprava proti temu obrtniku, ker se je vmešaval v aretacijo in obsojen je bil na 48 ur zapora. Pa tudi proti stražniku Kotniku se je vršila razprava in sicer radi tega, ker je na stražnici obrtnika sunil. To pa je bil opravičen storiti, ker ga je obrtnik oviral in Kotnik je bil oproščen.

Bolnega prašiča je zaklala. F. J. gostilničarja in posesnika žena je nedavno kupila od nekega Pavliča dva prašiča, katerih eden je bil bolan na rdečici. Ne da bi bila poklicala mesogledca, je bolnega prašiča zaklala. Nekaj nezdružnega mesa je že prodala, ko je prišel živinodržavnik in meso konfisciral. Vsi deli tega je bila J. S. t. m. pred tukajšnjim okrajnim sodiščem obsojena na 30 K globe, oziroma 3 dni zapora.

Razne stvari.

* Atentat na guvernerja v Ispahanu. Dne 1. t. m. je ustrelil prejšnji policijski predstojnik, ruski podanik, na guvernerja v Ispahanu in na njegovega nečaka. Guvernerja je ranil zelo težko, njegovega nečaka pa smrtonovarno. Morilec je pobegnil v ruski konzulat in kakor se čuje, so ruske oblasti sklenile, da ga ne izroče perzijski vladi.

* Eksplozija v newyorškem pristanišču. V Jersey-City je eksplodiral na neki ladji dinamit. Cela ladja in vse moštvo je zletelo v zrak. Mrtvih je bilo 25, ranjenih nad 100. Več liš v bližnjem delu mesta je razpokalo, na tisoče oken se je zdrobilo. Nekateri izlozbe je pritisk zraka vrzel na ceste. Promet na borzi in v bankah se je moral prekiniti. Velikanske hiše so se stresle, da je bilo bati, da se porušijo. Le z veliko težavo se je posrečilo ljudi, ki so mislili, da je potres, pomiriti.

* Kuga v Aziji. Iz Charbina se poroča, da se kuga še vedno strahovito širi. Predmestje Fudsjadjan je zapuščeno in izumrlo. Rusko-kitajska banka je vse svoje uslužbence visoko zavarovala, da prepreči njih beg. — Ruski in kitajski listi na daljnem Vzhodu zahtevajo, da se vse države udeležijo boja proti kugi, in da se požgo ognjišča kuge na stroške kitajske države. Ves promet z moko v Chabrinu je ustavljen. V Pekingu se kuga tudi že močno širi. Hawkinson serum, od katerega so si obetali zdravniki mnogo uspehov, ne deluje. Če se vreme izpreverže, pričakujejo zdravniki, da se začne kuga še bolj širiti, zlasti pa se boje, da izbruhne še kuga po telesu in ne samo v pljučih. Do sedaj je umrlo tekom tega tedna v Tientsinu 6 Kitajcev v Pekingu pa eden. V Petrogradu zboruje komisija pod načelstvom ravno došlega guvernerja v Irkutsku Knjaževa, da se posvetuje o sredstvih za zmanjšanje nevarnosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Avtomatični avanzna državnih uslužbencev.

Dunaj, 3. februarja. Danes se je vršila tu seja subkomiteja odeska državnih nastavljenecv, katere se je udeležil tudi minister Wickenburg. Minister se je izrazil v imenu vlade, da vlada odklanja predloge državnih nastavljenecv za avtomatični avanzna državnih nastavljenecv in sicer to z ozirom na nepovoljno finančno stanje državnih blagajn.

Sestanek ruskega carja s našim vladarjem.

Dunaj, 3. februarja. »Vaterland« vesi, da se pogajanja med Avstro - Ogrsko in Rusijo glede medsebojnega sporazuma nadaljujejo in da bodo v kratkem zaključena z ugodnim uspehom, se potrjuje. Kakor je vaš poročevalec že pred dle časa sporočil, bo v tem slučaju ruski car Nikolaj ob priliki svojega potovanja na Nemško posetil v Ištu cesarja Frana Josefa.

Zagrebaški napredni dijaki za svoje krakovske kolege.

Zagreb, 3. februarja. Včeraj se je tu vršilo veliko zborovanje hrvaških naprednih dijakov, kjer so sklenili ostro resolucijo proti poskusom poklerikalitvi avstrijske univerze ter izražajo svoje najtoplejše simpatije svojim krakovskim kolegom. Napredno hrvaško dijaštvo je nameravalo izprva zborovati na univerzi, ker je pa vlada to zborovanje v prostorih vseučilišča prepovedala, se je vršilo zborovanje v prostorih društva »Kolo«. Neki slučajno navzoči profesor krakovskega vseučilišča, čegar ime pa se zamučuje, je imel na tem shodu jako simpatičen govor.

Vojni kredit.

Rudimpešta, 3. februarja. Vojni odsek delegacij obravnava danes vojaške in mornariške potrebe. Pred kratkim časom se je bilo vprašanje ali naj se ta kredit reducira ali ne. Danes ima to vprašanje popolnoma drugo obliko, vojni kredit se mora ali v celoti sprejeti ali pa v celoti odkloniti. Delegati gosposke zbornice so popolnoma na strani vlade. Poljaki se zadržijo rezervirano, krščanski socialci pa izjavljajo, da zahtevajo, da se pred vsem reši vprašanje dveletne prezenčne službe in sicer da se reši to vprašanje še tekom te spomladati ter se napravi tozadeven zakon. Čehi odločno odklanjajo veliki vojaški kredit. Od vseh strani se zatiruje, da bo prišlo do zelo obsežne debate v vojnem odseku.

Nova češka klerikalna stranka.

Praga, 3. februarja. Včeraj se je vršil tu shod češkega katoliškega političnega društva. Na tem shodu se je sklenilo ustanoviti novo češko klerikalno stranko, ki bi naj bila v svojem jedru konservativna. Ta stranka je direktno naperjena proti češki krščansko - socialni stranki, katere voditelj sta znana brata Mislivce. Na čelu nove klerikalne stranke so večinom sami kanoniki. Kot voditelj nove stranke bo nastopal dr. Burian.

Stavke vseučiliščnikov.

Ljubno, 3. februarja. Danes se je pričela na tukajšnji montanistični visoki šoli enodnevna simpatijska stavka radi dogodkov v Krakovu. Red in mir se ni nikjer motil.

Ljov, 3. februarja. Stavka vseučiliščnikov je končana. Danes so se na vseučilišču vršila že vsa predavanja.

Knez Galicin v konkurzu.

Petrograd, 3. februarja. Znani bogataš, knez Galicin je prišel v konkurz. Njegova pasiva znašajo več milijonov. Kneza tožijo zaradi poskušene goljufive krade.

Nova metoda brezžičnega brzojavljanja.

Frankobrod, 3. februarja. Privatni docent darmstadtskega kemičnega instituta dr. Rudolf Goldschmidt je izumil nov način brezžičnega brzojavljanja. Njegova metoda pomeni naravnost velikanski preobrat v brezžičnem brzojavljanju in je mnogo popolnoma od vseh do sedaj uporabljenih načinov.

Aviatika.

Pariz, 3. februarja. Včeraj se je dvignil tu znani aviatik Lemartin s svojim aeroplanom. S hitrostjo 70 km je plaval 1/4 ure po zraku s svojim aeroplanom in 7 pasajirji.

Razbita pogajanja med Špansko in Vatikanom.

Madrid, 3. februarja. Pogajanja med špansko vlado, oziroma ministerskim predsednikom Canalejasom in Vatikanom glede nekaterih, cerkvene uprave se tičečih zakonskih predlogov so se razbila. Vatikan je zlasti odklonil imenovati tiste kandidata za škofe, ki mu jih je predlagala španska vlada.

Drugi Krakov v Sibiriji.

Tomsk, 3. februarja. V Tomsku je bilo izključenih 375 dijakov tukajšnjega tehnološkega instituta, ker so se udeležili nekega prepovedanega zborovanja.

dne 17. februarja sta prepovedana.

Kuga v Aziji.

London, 3. februarja. Iz Pekinga prihajajoča brzojavna poročila poročajo iz Charbina, da se kuga vedno bolj širi. Desinfekcijski aparati so nerabni, ker vlada strahovit mraz, ki je v zadnjih dneh dosegel 40° pod ničlo. 90% vseh sa kugo zbolelih umre. Ruska vlada je ustavila na transsibirski železnici ves transport iz ogroženih krajev. Na prošnjo kitajske vlade odide te dni prva velika ruska ekspedicijska za uničenje kuge v kitajski osamljeni in sicer pod vod-

stom znanega znanstvenika profesorja Zabulotnega.

Volilni imeniki so razgrajeni na vpogled!

Danes, dne 3. t. m., je dal vladni komisar javno nabiti razglase, s katerimi se naznanja, da so volilni imeniki za ljubljanske občinske volitve z današnjim dnem razgrajeni na magistratu v splošen vpogled.

Reklamacijska doba traja 14 dni in se torej konča dne 17. t. m. konča. V razglasu pogošamo, da niso navedene točno ure, kdaj so volilni imeniki volilec na vpogled.

Somišljeniki! Pojdite ali na magistrat v posvetovalnico ali pa v tajništvo narodno-napredne stranke, Wolfova ulica št. 8, I. nadstropje (levo), da se prepričate o popolnosti volilnih imenikov in eventualno takoj vložite reklamacije.

Nezgoda. V sredo zvečer je deželni predsednik baron Schwarz obiskal več priredb. Domov grede, se mu je voz prevrnil.

Živinska semnja v Zagorju ob Savi dne 9. februarja in v Izlakah Kamniški »Sokol« ima prihodnjo nedeljo dne 5. t. m. svojo I. maskarado. Ker obeta ta prireditev mnogo raznovrstnih zanimivosti, opozarjamo sl. občinstvo na njo in vabimo, naj se je polnoštevilno udeleže. Predprodaja vstopnic se vrši v prodajalni g. A. Slatnarja v Kamniku.

»Sokol« v Zagorju ob Savi vabi na Sokolsko maskarado, katero priredi v nedeljo dne 5. svečana v telovadnici v »Sokolskem domu«. Pri plesu svira tamburaški zbor »Glasbenega društva«. Vstopnina za osebo 1 krono. Ker je čisti dobiček namenjen za »Sokolski dom« se preplačila hvaležno sprejemajo. Bratje Sokoli in prijatelji Sokolstva udeležite se v kar največjem številu. — Na zdar!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

št. 90. (Par). Društ. predst. 2094.

V soboto, 4. februarja 1911.

Marija Stuart.

Tragedija v petih dejanjih — Spisal Friedrich Schiller. Poslovenil Franc Cegnar.

Režiser Hinko Nučič.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Začetek ob 1/2. uri. Konec ob 10.

Pr. bodnji predstavi hosta v nedeljo, 5. februarja.

Mnenje gospoda dr. L. Ungerja, profesorja specialitike nauka za otroške bolezni na c. kr. vseučilišču na Dunaju.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Pripisoval sem ponovno Vaše Serravallovo kina-vino z železom malokrvnim dečkom in rekonvalescentom ter sem bil navadno zadovoljen z njegovim uplivom na obujenje teka in na splošno z njegovo kreplilno močjo.

Dunaj, 15. aprila 1908.

Prof. dr. L. Unger.

Specialiteta, odina slovanska ura za telovadce.

Dobi se samo pri tvrdki

Ljubljana Mestni trg H. Suttner Ljubljana Sv. Petra cesta

Meteorološko poročilo.

Vibino sad merjen 2002. Srednji značilnik 7389 mm

Letnik	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
1.	2. pop.	744.8	-66	sr. vzhod	jasno
	9. zv.	743.8	-89	sr. jvzh.	
2.	7. zj.	743.3	-14.0	sl. jug	oblačno

2. pop. 742.6 -29 sl. jvzh. jasno
9. zv. 739.4 -59 slab jug. oblačno
7. zj. 732.0 -5.0 sr. svzh. jasno
Srednja predvečerašnja temperatura -10.5°, norm. -1.6° in včerajšnja -7.6°, norm. -1.5°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Rodnina Školnikova naznanja potrditvijo, prijateljem in znancem predušno vest, da je njih preljubi soprog oziroma oče, stari oče, brat, tast in stric, gospod

Peter Malič

zasebnik

danes zvečer ob pol 9. po mučni dolgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti v starosti 62 let mirno / Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v petek popoldne na tukajšnje pokopališče. 457
Bodi mu prijazen spomin.

Na Vinici, 1. svečana 1911.

Žalujoci ostali.

Lepo stanovanje

z 3 sobami in vsemi pritlikinami se odda mirni stranki brez otrok s I. majem t. l. na vogalu št. Peterake in Resljeve ceste št. 3. 461

Vzamem v najem dobro idočo

majhno trgovino

na d. želi. — Ponudbe pod »Trgovina«, Šmarjeta pošta Rače Štajersko. 447

Akumulatorji

za električno razsvetljavo. Male celice od mark 1' — naprej. Žepne svetilke. Uzigalne celice. Seznam o elektr. predmetih zastoj.
Alfred Luscher, Drazdane 22 176.
Podružnica: Podmokli - Češko-Rönauburg 176.

Lepo stanovanje

2 sobe, predsoba in kuhinja se takoj ali za majev termin odda mirni stranki. 440
Pozve se pri Aleksandru Götzl, Wollova ulica št. 1 (Marijin trg).

Pozor! Kdor se želi zdraviti pri morju,

dobi najboljšo postrežbo pri

ge. Margareti Ragusin,

Veliki Lošinj. 445

Potujoči agenti,

ki obiskujejo privatne odjemalce, se sprejmejo za prodajo sukna in blaga

za moške obleke proti visoki proviziji. Ponudbe z n. vedbo okoliša, kjer delujejo in kjer so vpeljeni, na »Umsatz, 500« poštno ležeče Brno. 458

Iščem samo pri dobrih odjemalcih na drobno dobro vpeljanega in zanesljivega

potnika

za prodajo moje slivovke, tropinovca, :: drožnika in marelčnega žganja. ::

Ponudbe pod Philipp Josef Weinfeld Novi Sad, Ogrsko. 404

Vabilo

na

XX. redni občni zbor

Posojilnice v Žužemberku

registrovane zadrage z neomej. zavezo

ki se bode vršil

v nedeljo, 12. svečana 1911 ob

4. uri popoldne v zadrugi pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Pričevanje in potrjevanje letnega računa za upravo leto 1910.
4. V. in ev nadzorstva.
5. Sklepnosti.

Načelnik.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Lep lokal

za trgovino se odda s 1. svečanom
zraven trgovine Janko Češnika,
Lingarjeve ulice v Ljubljani. .
Natančneje se poizve tam. 170

V „vili Pavšič“ v Zg. Šiški se odda
tako ali s 1. majem 1911 lepo, moderno

stanovanje.

Sprejmeta se dva spretna slovenska

stavca

v tiskarni J. Blasnika nasl. v
Ljubljani. — Kondicija stalna, plača
po dogovoru. — Ponudbe sprejema
omenjena tiskarna. 429

Mina

Roman. Spisal A. P. Rušič.

Cena broš. K 1-20, vez. K 2-—,
s pošto 20 v več.

Ta senzacionalni roman iz ljubljanskega delavskega in malomeščanskega življenja spada med najbolj zanimive leposlovne spise, kar jih je bilo letos obelodanjenih.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Ustanovljena leta 1882.

Ustanovljena leta 1882.

∴ Rezervni zaklad ∴
nad pol milijona kron.

Stanje hranilnih vlog
dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

ljublanske okolice

registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

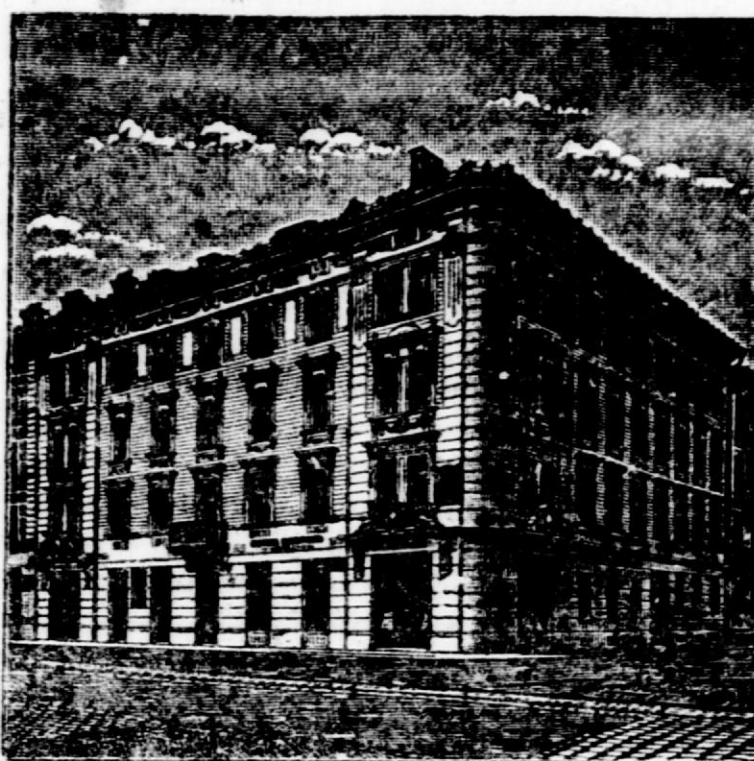
v lastnem združnem domu v Ljubljani Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne
vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rent-
∴ nega davka. ∴

Sprejema tudi vloge
na tekoči račun vzvezi
s čekovnim prometom
ter jih obrestuje od
dne vloge do dneva
dviga. ∴

Posojuje na zemljišča

po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.

Telefon šte. 185 interurban.

Račun:

pri avstr. pošt. hran. št. 828.406
pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Eskomptuje
trgovske menice.

Upravno premo-
ženje v letu 1910
K 20,500.000—

Denarni promet v
letu 1910
K 100,000.000.

Večjo množino dobro žgane, rdeče

zidne opeke

oddaja stavbno podjetje Filip Supančič
v Ljubljani. 399

Več lepih

stavnih parcel,

primernih za vile, zasebne kakor tudi
delavske hiše, je pod ugodnimi plačil-
nimi pogoji na prodaj. Zelo primerne
so tudi za napravo kake gostilne ali
trgovine. Več se izve pri imejtelju

Josipu Perdanu v Ljubljani.

Volilski katekizem

ljubljsko občinsko volitev
po novem občinskem in vo-
lilnem redu.

Knjižica v pouk volilcem in volilkam.

Cena 50 vinarjev.

Komisijška založba

Narodne knjigarne
v Ljubljani.

Čez

40 milijonov kron

so dosegle dne 1. februarja t. l. vloge pri

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

v Ljubljani, Prešernova ulica 3.